

PRZEGLĄD UNIwersYTECKI

Pismo Uniwersytetu Wrocławskiego

Nr 6 (29)

Rok IV
czerwiec
1998

Cena 1 zł

ISSN 1425-798X

*Minister Edukacji Narodowej prof. Mirosław Handke
z wizytą na Uniwersytecie Wrocławskim*

PERSONALIA

Rządowe jury

Premier Jerzy Buzek na trzyletnią kadencję powołał Zespół do Spraw Nagród Prezesa Rady Ministrów. Nagrody przyznawane są za wyróżniające się rozprawy doktorskie i habilitacyjne oraz działalność naukową. Przewodniczącym zespołu został prof. Kazimierz Thiel (74 l.), absolwent Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej, od 1966 roku sekretarz Wydziału IV Nauk Technicznych PAN.

Do zespołu wchodzi osoby wskazane przez premiera, Prezydium PAN, ministra edukacji i przewodniczącego KBN (te będą wybrane pod koniec roku). Nominacje otrzymali już: **prof. Marek Bojarski z Uniwersytetu Wrocławskiego (prawo)**; ks.prof. Andrzej Bronk, KUL (filozofia); prof. Jan Burchart, Instytut Nauk Geologicznych PAN (geologia); prof. Marek Chmielewski, Instytut Chemii Organicznej PAN (chemia); prof. Tadeusz Chojnacki, Instytut Biochemii i Biofizyki PAN (biologia); prof. Stanisław Czekalski, Akademia Medyczna w Poznaniu; prof. Marek Dietrich, Politechnika Warszawska (budowa i eksploatacja maszyn); prof. Lucyna Frąckiewicz, Akademia Ekonomiczna w Katowicach (ekonomia); prof. Teresa Kostkiewicz, Instytut Badań Literackich PAN (filologia); prof. Henryk Okruszko, Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Raszynie (melioracje wodne); prof. Elżbieta Sarnowska-Temeriusz, Instytut Badań Literackich PAN (filologia); prof. Bolesław Szafirski, Uniwersytet Jagielloński (matematyka); prof. Andrzej Trzebski, Akademia Medyczna w Warszawie; prof. Roman Wapiński, Uniwersytet Gdański (historia); prof. Piotr Węgleński, Uniwersytet Warszawski (biologia); prof. Bolesław Winiarski, Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu (ekonomia); prof. Adam Żuchowski, Politechnika Szczecińska (automatyka i robotyka). Nagrody Prezesa Rady Ministrów są przyznawane corocznie z okazji Święta Niepodległości. Jest to 25 nagród za rozprawy doktorskie w wysokości po 5 tys. zł każda, 10 za rozprawy habilitacyjne (po 12 tys. zł), 5 za wybitny dorobek naukowy (po 25 tys. zł), 5 za wybitne osiągnięcia naukowe (po 25 tys. zł) i 10 za wybitne osiągnięcia naukowo-techniczne (od 5 do 25 tys. zł).

„Polityka”, nr 19

NOMINACJE, DOKTORATY, WYRÓŻNIENIA, NAGRODY

□ Stanowisko profesora zwyczajnego otrzymali

1 czerwca 1998r.

prof.dr hab. JERZY JASTRZEBSKI z Instytutu Filologii Polskiej,
prof.dr hab. ZDZISŁAW KEGEL z Katedry Kryminalistyki.

□ Tytuł profesora z rąk Prezydenta RP otrzymał

2 lipca 1998r.

prof.dr hab. JERZY PRYZYSTAWA z Instytutu Fizyki Teoretycznej

□ Stopień doktora otrzymali:

12 maja 1998r.

mgr MARIA CHANTRY z Instytutu Filologii Klasycznej i Kultury Antycznej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, na podstawie pracy
Obraz nieba w liryce Macieja Kazimierza Sarbiewskiego.
Promotor: prof.dr hab. Alicja Szastyńska-Siemion

mgr MIROSLAW OŁĘDZKI z Instytutu Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, na podstawie pracy
Narracja i narrator w "Popiołach" Stefana Żeromskiego.
Promotor: prof.dr hab. Wojciech Głowala

21 maja 1998r.

mgr ANNA KRASOWSKA, doktorantka z Instytutu Mikrobiologii
dr nauk biologicznych w zakresie biologii, na podstawie pracy
Wpływ wybranych aminoestrów na fizjologię drożdży piekarniczych. Saccharomyces cerevisiae.
Promotor: prof.dr hab. Tadeusz M. Lachowicz

22 maja 1998r.

mgr PIOTR GRABOWIEC, doktorant z Instytutu Nauk Politycznych
dr nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce, na podstawie pracy
Model społeczeństwa obywatelskiego w historiozofii Feliksa Koniecznego.
Promotor: prof.dr hab. Wiesław Bokajło

mgr GRZEGORZ WILCZYŃSKI, doktorant z Instytutu Biochemii i Biologii Molekularnej
dr nauk biologicznych w zakresie biochemii, na podstawie pracy
Klonowanie i sekwencjonowanie izoform białka 14-3-3 z ziemniaka oraz konstrukcja i analiza ziemniaków transgenicznych.

Promotor: prof.dr hab. Jan Szopa

27 maja 1998 r.

mgr PAULINA GAWRYSZEWSKA z Wydziału Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii nieorganicznej, na podstawie pracy
Synteza, struktura i spektroskopia związków lantanowców z aminokwasami, peptydami oraz kwasami aminohydroksamowymi.

Promotor: prof.dr hab. Janina Legendziewicz

28 maja 1998 r.

mgr ALICJA KLUCZYK z Wydziału Chemii
dr nauk chemicznych w zakresie chemii organicznej, na podstawie pracy
Immunosupresyjne fragmenty białek układu odpornościowego.

Promotor: prof.dr hab. Ignacy Z. Siemion

9 czerwca 1998 r.

mgr JACEK RZESZOTNIK z Instytutu Filologii Germańskiej
dr nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, na podstawie pracy
Literarische Kommunikationsstrategien. Zum Bestsellerroman und dessen Autoren in der zweiten Hälfte des 19. und 20. Jahrhunderts am Beispiel von Karl May und Johannes Mario Simmel.

Promotor: prof.dr hab. Norbert Honsza

10 czerwca 1998 r.

mgr ANDRZEJ WYPUSTEK z Instytutu Historycznego
dr nauk humanistycznych w zakresie historii, na podstawie pracy
Poganie a chrześcijaństwo w kręgu Perpetuy i Felicjy. Studium z historii religijnych wyobrażeń w kontekście prześladowania na przełomie II i III w.

Promotor: prof.dr hab. Tadeusz Kotula

17 czerwca 1998 r.

mgr JAROSŁAW BRONOWICKI, doktorant z Katedry Archeologii
dr nauk humanistycznych w zakresie archeologii, na podstawie pracy
Neolit i wczesny okres epoki brązu w Sudetach polskich.

Promotor: prof.dr hab. Włodzimierz Wojciechowski

mgr ANDRZEJ WIŚNIEWSKI z Katedry Archeologii
dr nauk humanistycznych w zakresie archeologii, na podstawie pracy
Paleolit środkowy ziem Polski południowo-zachodniej.

Promotor: prof.dr hab. Zbigniew Bagniewski

□ 8 maja '98 w Łazienkach udekorowano nowych kawalerów i damy Orderem Św. Stanisława ustanowionym przez Króla Stasia 7 maja 1765r. Wielki Mistrz Orderu Św. Stanisława udekorował orderem I klasy prof. Andrzeja Wiszniewskiego, przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych, senatora Zbigniewa Romaszewskiego i prof. Marka Kwiatkowskiego, dyrektora Łazienek. Order II klasy otrzymali spośród wrocławian: dr Wojciech Mysłęcki, adiunkt z Politechniki Wrocławskiej oraz Zofia Romaszewska, żona Zbigniewa. Orderem III klasy udekorowano wrocławskiego radnego, Krzysztofa Kawalca, byłego dyrektora Wrocławskiego Ośrodka Kultury i Sztuki i Bronisława Kowalewskiego oraz wrocławskiego artystę plastyka Igora Marcina Wójcika. Kawalerowie i damy orderu muszą wykazać się nienaganną opinią i działalnością charytatywną.

□ 31 maja '98 w katedrze metropolitarnej we Wrocławiu wręczone zostało najwyższe odznaczenie papieskie – Order Św. Sylwestra oraz medale "Pro Ecclesian et Pontifice" wrocławianom, którzy zasłużyli się w organizacji ubiegłorocznego Kongresu Eucharystycznego. Order Św. Sylwestra otrzymali senatorowie Bogdan Zdrojewski, pełniący także funkcję prezydenta Wrocławia i Leon Kieres, prof. Janusz Zaleski – były wojewoda wrocławski, Andrzej Wiszniewski, były rektor Politechniki Wrocławskiej, obecnie przewodniczący KBN.

□ Prof. Jacek Kolbuszewski (UWr.) i prof. Wojciech Wrzesiński (UWr.) znaleźli się w gronie laureatów konkursu ogłoszonego przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej w ramach nowego programu Subsydia dla Uczonych. Program ten będzie wspierał najaktywniejszych ludzi nauki w celu podejmowania przez nich nowych tematów, kształcenia młodzieży i następców, pozostawiając im znaczną swobodę w wyborze i ewolucji prowadzonych badań. W tym roku konkursem objęto nauki humanistyczne i społeczne. Spośród 35-u wskazanych przez luminarzy kandydatów, 23-ech zgłosiło swój akces do konkursu. Zarząd FNP rozstrzygnął konkurs, przyznając 15 subsydiów, każde po ok. 60 tys. zł rocznie przez 3 lata.

□ Prof. Wojciech Wrzesiński i prof. Konrad Nowacki, pracownicy Uniwersytetu Wrocławskiego, są również pracownikami naukowymi Wyższej Szkoły Zarządzania i Marketingu we Wrocławiu i w ramach grantów na badania statutowe WSZiM w roku akademickim 1997/98 realizują tematy badawcze, a mianowicie

prof. W. Wrzesiński - temat: Polska XX wieku,

prof. K. Nowacki - temat: Problematyka prawa gospodarowania odpadami.

W skład Rady Programowo-Naukowej WSZiM będącej organem kolegialnym, który opiniuje kierunki działalności Uczelni oraz dokonuje okresowych ocen realizacji procesu dydaktycznego wchodzi prof. Herbert Szurgacz z Uniwersytetu Wrocławskiego.

□ 15 czerwca '98r. na sesji Rady Miejskiej w Kłodzku Samorząd Miejski Kłodzka, wdzięczny za szczególny wkład w organizowanie i otwarcie Filii Uniwersytetu Wrocławskiego w Kłodzku, co przyczyniło się do powstania centrum oświaty i podniosło rangę miasta oraz Ziemi Kłodzkiej nadał JM Rektorowi prof. Romanowi Dudzie i Prorektorowi prof. Andrzejowi Witkowskiemu godność "Honorowego Obywatela Miasta Kłodzka" (p. str. 6).

□ Doroczną nagrodę im. Hugona Steinhausa, ustanowioną przez Fundację Upowszechniania Nauki oraz Towarzystwo Popierania i Krzewienia Nauk, za działalność organizacyjną w upowszechnianiu nauki w roku 1997 zostali uhonorowani: prof. Łukasz A. Turski, red. Krystyna Kępska-Michalska i red. Robert Firmhofer za zorganizowanie w czerwcu '97 Pikniku Naukowego na Rynku Nowego Miasta w Warszawie oraz prof. David Shugar, prof. Magdalena Fikus i dr hab. Maciej Geller za zorganizowanie we wrześniu '97 3-dniowego Festiwalu Nauki w Warszawie. Podczas Pikniku w 70 stoiskach, pod nadzorem autorytetów naukowych, przeprowadzono prezentacje i doświadczenia z różnych dziedzin w formie konkursów i zabaw. W Festiwalu Nauki brało udział 40 warszawskich placówek naukowych, organizując ponad 70 imprez, jak wykłady, pokazy, wystawy i dyskusje panelowe. Obie imprezy były adresowane przede wszystkim do młodzieży.

□ Główną Nagrodę Kulturalną Śląska '1998 odebrała 20 czerwca we wrocławskim ratuszu Urszula Kozioł, poetka liryczna i powieściopisarka. Nagrody specjalne otrzymali: Ekkehard Kuhn, dziennikarz zajmujący się tematyką Europy Wschodniej, Karin Reschke, berlińska pisarka i dziennikarka "Frankfurter Allgemeine Zeitung" i Paweł Kozerski, dyrektor Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu. Utworzoną w 1977 roku Nagrodę Kulturalną Śląska przyznawano Śląskim Niemcom, od 1991 roku honoruje się nią również Polaków wnoszących twórczy wkład w kulturę tego regionu. Pierwszym wyróżnionym Polakiem był Maciej Łągiewski, dyrektor Muzeum Historycznego we Wrocławiu, wśród głównych laureatów był także poeta Tadeusz Różewicz.

□ Tytułem Civitate Wratislaviensi Donatus '98 (Honorowy Obywatel Wrocławia) uhonorowany został Jerzy Grodowski - twórca Teatru Laboratorium. Nagrody Miasta Wrocławia, przyznawane przez Radę Miejską, otrzymali: Tadeusz Zipser, architekt, autor "Studium Uwarunkowań i Kierunków Rozwoju Gminy Wrocław", Marek Rostecki, dyrektor Teatru Muzycznego oraz zespół architektów, którzy zaprojektowali kościół pod wezwaniem Matki Bożej Królowej Pokoju. Laureatami Nagrody Prezydenta Wrocławia zostali: Stefan Placek kierujący Klubem Muzyki i Literatury, Ryszard Mazur, artysta kowal, Fundacja Proscem i Teatr K2 oraz Open Studio/WRO. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 18 czerwca podczas ostatniego posiedzenia Rady Miejskiej drugiej kadencji.

□ Nauczyciele akademicki odchodzący na emeryturę w 1998r.

Profesorowie zwyczajni:

prof. dr hab. JAN CYGAN
prof. dr hab. JERZY DON
prof. dr hab. ANTONI FURDAL
prof. dr hab. TADEUSZ GUNIA
prof. dr hab. CZESŁAW HERNAS
prof. dr hab. ANNA JERZMAŃSKA
prof. dr hab. JÓZEF SZCZEPANIEC

Instytut Filologii Angielskiej
Instytut Nauk Geologicznych
Katedra Językoznawstwa Ogólnego
Instytut Nauk Geologicznych
Instytut Filologii Polskiej
Instytut Zoologiczny
Instytut Bibliotekoznawstwa

Profesorowie nadzwyczajni:

prof. dr hab. ZOFIA GACA-DĄBROWSKA
prof. dr hab. ANDRZEJ KRZYWICKI
prof. dr hab. STANISŁAW PIETRASZKO
dr hab. JERZY NIŚKIEWICZ
dr hab. EDWARD PIETRASZEK
dr hab. JULIUSZ ZIOMECKI

Instytut Bibliotekoznawstwa
Instytut Matematyczny
Katedra Kulturoznawstwa
Instytut Nauk Geologicznych
Katedra Etnologii
Instytut Historyczny

Adiunkt z habilitacją:

dr hab. FELIKS PRZYBYŁAK

Instytut Filologii Germańskiej

Adiunkt:

dr TERESA BELNIAK

Instytut Zoologiczny

□ Odchodzący na własną prośbę

Starsi wykładowcy:

dr WŁADYSŁAWA JAMRÓZ
mgr ŻANNA JANECZEK

Instytut Filologii Klasycznej
Instytut Filologii Słowiańskiej

□ W IV Konkursie Uniwersyteckich Projektów Badawczych granty otrzymali

Wydział Filologiczny:

mgr MAGDALENA CYBALISTA z Katedry Filologii
Niderlandzkiej im. Erasma z Rotterdamu,
mgr AGNIESZKA JANIĄK z Instytutu Filologii Polskiej,
mgr JACEK KOWZAN z Instytutu Filologii Polskiej,
mgr DIANA KOZIŃSKA z Instytutu Filologii Polskiej,
mgr AGNIESZKA MAŁOCHA z Instytutu Filologii Polskiej,
mgr MAŁGORZATA MISIAK z Instytutu Filologii Polskiej,

Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych:

mgr TOMASZ KRZYSZYŃSKI z Instytutu Psychologii,
mgr GRZEGORZ MAZUR z Instytutu Historycznego,
dr JACEK PIOTROWSKI z Instytutu Historycznego,
dr PIOTR PREGIEL z Instytutu Historycznego,
mgr KAMILA UZARCZYK z Instytutu Historycznego,
dr AGNIESZKA WIDERA-WYSOCHAŃSKA z Instytutu
Psychologii,

mgr ANDRZEJ POCHODAJ z Instytutu Filologii Polskiej.

Wydział Prawa i Administracji:

mgr JOANNA BRACIAK z Katedry Prawa Konstytucyjnego,
mgr JAROSŁAW BRZEZIŃSKI z Instytutu Nauk
Administracyjnych,
dr JACEK GOŁACZYŃSKI z Instytutu Prawa Cywilnego,
mgr HANNA JAKIMKO z Katedry Teorii i Filozofii Prawa,
mgr BARBARA MIELNIK z Katedry Prawa
Międzynarodowego i Europejskiego,
mgr ANDRZEJ PASEK z Instytutu Historii Państwa
i Prawa,
mgr RENATA RASZEWSKA z Instytutu Nauk
Administracyjnych,
mgr KRZYSZTOF WYGODA z Katedry Prawa
Konstytucyjnego.

Wydział Nauk Przyrodniczych:

mgr JULIA BUDZAN z Instytutu Botaniki,
mgr LUIZA DESZCZ z Instytutu Biochemii i Biologii
Molekularnej,
dr ANDRZEJ DUNAJSKI z Instytutu Botaniki,
mgr MAREK KATRYCZ z Instytutu Geograficznego,
mgr MALGORZATA KONIECZNA z Instytutu Botaniki,
dr DOROTA KWIATKOWSKA z Instytutu Botaniki,
mgr WŁODZIMIERZ RANOSZEK z Instytutu Geograficznego,
mgr WALDEMAR SPALLEK z Instytutu Geograficznego,
dr ROBERT TARKA z Instytutu Nauk Geologicznych,
mgr AGNIESZKA WÓJCIK z Instytutu Nauk Geologicznych,
dr MALGORZATA ZIÓŁKOWSKA-KOZDRÓJ z Instytutu Nauk
Geologicznych.

Wydział Chemii:

mgr ALDONA KARACZYN,
mgr KRYSZYNA KERN,
mgr JOLANTA MAŁECKA,
mgr PIOTR POŁOMKA,
mgr NATASZA SPRUTTA.

□ **Nagrody Ministra Edukacji Narodowej za 1997r. otrzymali**

nagrody indywidualne

prof.dr hab. JACEK KOLBUSZEWSKI
prof.dr hab. MIECZYSLAW PATER
dr hab. ZIEMOWIT POPOWICZ
dr hab. ALEKSY TRALLE
prof.dr hab. KAZIMIERZ WOJCIECHOWSKI
dr hab. ELŻBIETA KUNDERA
dr hab. ANDRZEJ ŁOŚ
dr hab. JANUSZ PAWLKOWSKI
dr hab. IRENA ŚWIATŁOWSKA
dr PIOTR MIGON
dr MARIA TARNOGÓRSKA

nagrody zespołowe

• dr hab. ZBIGNIEW CZAPLA
mgr JANINA FURTAK
mgr ROMAN CZUKWIŃSKI

• prof.dr hab. LECHOSŁAW LATOS-GRAZYŃSKI
dr PIOTR J. CHMIELEWSKI

mgr JOANNA WOJDON z Instytutu Historycznego,
mgr FILIP WOLAŃSKI z Instytutu Historycznego,
mgr EDYTA ZIERKIEWICZ z Instytutu Pedagogiki.

Wydział Fizyki i Astronomii:

mgr MARCIN DASZKIEWICZ z Instytutu Fizyki
Teoretycznej,
mgr JADWIGA DASZYŃSKA z Instytutu Astronomicznego,
dr GRZEGORZ KONDRAT z Instytutu Fizyki Teoretycznej,
mgr GRZEGORZ MICHALAK z Instytutu Astronomicznego,
mgr GRZEGORZ POŁUBEK z Instytutu Astronomicznego,
mgr MIROSLAW PRUCHNIK z Instytutu Fizyki Teoretycznej,
mgr ANDRZEJ SZCZEPKOWICZ z Instytutu Fizyki Doświad-
czalnej.

Wydział Nauk Społecznych:

dr ROBERT ALBERSKI z Instytutu Nauk Politycznych,
mgr MATEUSZ BŁASZCZYK z Instytutu Socjologii,
dr RADOSŁAW KULINIAK z Instytutu Filozofii,
mgr DARIUSZ LECHAŃSKI z Instytutu Badań
Niemcoznawczych i Europejskich,
mgr ROBERT LISEK z Katedry Logiki i Metodologii Nauk,
dr MAREK ŁAGOSZ z Instytutu Filozofii,
dr MACIEJ MANIKOWSKI z Instytutu Filozofii,
dr BOGUSŁAW PAŻ z Instytutu Filozofii,
mgr JAROSŁAW J. RATAJCZAK z Instytutu Badań
Niemcoznawczych i Europejskich,
mgr BARTOSZ SMOLIK z Instytutu Nauk Politycznych,
mgr PIOTR ŻUK z Instytutu Socjologii.

Wydział Matematyki i Informatyki:

mgr TOMASZ JURDZIŃSKI z Instytutu Informatyki,
mgr RAFAŁ KAPELKO z Instytutu Matematycznego,
mgr ANDRZEJ RACZYŃSKI z Instytutu Matematycznego.

• prof.dr hab. MACIEJ M. SYSŁO
dr EWA GURBIEL
mgr GRAŻYNA HARDT-OLEJNICZAK
mgr EWA KOLCZYK
dr HELENA KRUPICKA
mgr KRZYSZTOF ŁUKOJC
mgr ZDZISŁAW PŁOSKI
mgr inż. JERZY WITKOWSKI
dr ROMAN ZUBER

• prof.dr hab. PIOTR GARBACZEWSKI
dr GRZEGORZ KONDRAT
dr ROBERT OLKIEWICZ

• prof.dr hab. WŁADYSŁAW PAWLAK
mgr JANINA PAWLAK
mgr ROBERT WOJNIAK
mgr GRZEGORZ WYSOCKI
mgr ROBERT WERS
mgr ROBERT ANTOSZEK
mgr MARCIN PAWLAK

mgr BARBARA BIEROŃSKA
 prof.dr hab. JAN BORKOWSKI
 dr HENRYK CHMAL
 prof.dr hab. MARIAN CIACIURA
 dr hab. MARIA DUBICKA
 dr ALFRED DUBICKI
 dr STANISŁAW DYJOR
 prof. JULIAN JANCZAK (pośmiertnie)
 dr JERZY KOCISZEWSKI
 dr ROMUALD KOZIEŁ
 prof.dr hab. JAN ŁOBODA
 dr BOGDAN MIKUŁOWSKI
 mgr WANDA PAZDAN
 dr JACEK PIASECKI
 dr LESZEK SAWICKI
 dr MICHAŁ SLENCZEK
 prof.dr hab. JERZY WYRZYKOWSKI
 mgr WINCENY ZAGOŹDŹON

KRONIKA

□ 20 maja '98 w Londynie odbyło się 85. posiedzenie Zarządu i Komitetu Konferencji Rektorów Europejskich (CRE) pod przewodnictwem prof. J. Bicalla. W posiedzeniu uczestniczyło 53 członków i obserwatorów. Część obrad dotyczyła współpracy z Konfederacją Konferencji Rektorów Unii Europejskiej (CEURC), która działa bardzo dynamicznie. Ustalono, że w przyszłości należy dążyć do utworzenia wspólnej organizacji, a obecnie rozwijać ściśle współpracę, aby w sprawach szkolnictwa wyższego uniwersytety reprezentowały jednolite stanowisko. Komitet zatwierdził przyjęcie 13 nowych członków, w tym Akademii Ekonomicznej z Wrocławia. Obecnie CRE liczy 515 pełnoprawnych członków z całej Europy, w tym 20 uczelni z Polski. W czasie obrad omówiono przygotowania do Zgromadzenia Ogólnego CRE w Berlinie (26-29 sierpnia 1998r.), które będzie połączone z wyborami statutowych władz. Kandydatem na prezydenta CRE jest obecny członek Zarządu Ken Edwards z Wielkiej Brytanii, a kandydatem na członka Zarządu - prof. Janina Józwiak popierana przez uczelnie Polski, Czech, Węgier i Litwy. W dniach 20-23 maja odbyła się także w Londynie semestralna konferencja CRE, w której uczestniczyło ponad 190 przedstawicieli uczelni europejskich, a gospodarzem był prof. Roderick Floud, Provost of London Guildhall University. Wykład wprowadzający "Towards a new paradigm in higher education" wygłosił prof. van der Vleuten z Uniwersytetu w Maastricht, a potem odbyła się dyskusja panelowa pod przewodnictwem prof. S. Casper-sena, w której uczestniczyli profesorowie: A. Koj, L. Modica i F. Marton. W drugiej części konferencji 4 grupy dyskutowały o zastosowaniu nowych metod i technik w nauczaniu uniwersyteckim i odbyły się demonstracje oprogramowania komputerowego do kształcenia w różnych kierunkach studiów. Gospodarze zorganizowali także spotkanie towarzyskie przy udziale przedstawicieli władz i wykorzystaniu historycznych miejsc Londynu. W konferencji CRE uczestniczył JM Rektor, prof. Roman Duda.

□ W dniach 28-31 maja '98 odbył się Festiwal "Maj z

muzyką dawną" obejmujący muzykę od średniowiecza do pierwszej połowy XVIII w., zorganizowany przez Fundację Kultury Akademickiej "Universitas". Występy zespołów, grających także na dawnych instrumentach, odbyły się w Muzeum Architektury, Muzeum Sztuki Medalierskiej, kościele ewangelicko-augsburskim, w Arsenale oraz w Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego. W Muzeum Archidiecezjalnym zaprezentowane zostały instrumenty dawne, zrekonstruowane przez Tadeusza Czechaka. W programie festiwalu zaprezentował się Zespół Muzyki Dawnej "Collegio Antico", lutnista Jerzy Żak w towarzystwie Anny Mikołajczyk (sopran), Piotr Rojek w recitalu organowym z udziałem flecistki Magdaleny Szlachty, zespoły dziecięce muzyki dawnej "Allegro" z Zabrza i "Floart" z Gdyni oraz zespoły muzyki dawnej Akademii Muzycznych z Wrocławia, Poznania i Krakowa. Festiwal muzyki dawnej zakończyły we wrocławskim ratuszu "Collegio di Musica Sacra" i Wrocławskie Trio Barokowe. Kierownictwo artystyczne festiwalu sprawowali Maciej Kieres i Witold Kozakowski. Zamierzeniem Fundacji "Universitas" było zorganizowanie Festiwalu według tradycyjnego schematu: repertuar oraz instrumenty, na których był wykonywany, pochodziły najpóźniej z epoki baroku. Ponadto stroje artystów i wnętrza zostały odpowiednio dobrane do rodzaju utworów.

□ 3 czerwca '98 z wizytą roboczą w Uniwersytecie Wrocławskim przebywał minister edukacji narodowej, prof. Mirosław Handke, który spotkał się z władzami uczelni, dziekanami, rektorami uczelni wrocławskich i opolskich oraz z młodzieżą akademicką. Po spotkaniach na konferencji prasowej minister Handke odpowiadał na pytania dziennikarzy wrocławskich mediów (szerzej p.str. 12).

□ 7 czerwca '98 JM Rektor, prof. Roman Duda, przyjął prof. Donalda R. Gertha, prezydenta International Association of Presidents /IAUP/. Stowarzyszenie to, o zasięgu światowym, zostało założone w 1964 roku w Oxfordzie i skupia rektorów uczelni wyższych z ponad 100 krajów. Światowe Konferencje odbywają się co 3 lata, na-

stępne triennale odbędzie się w lipcu 1999r. IAUP jako politycznie neutralna organizacja i największe stowarzyszenie uniwersyteckie na świecie współpracuje z UNESCO i ONZ.

□ 8 czerwca '98 w ramach wrocławskich Dni Saksonii JM Rektor gościł premiera Saksonii Kurta Biedenkopfa, który wygłosił wykład w Auli Leopoldyńskiej na temat bliskiego rozszerzenia się Unii Europejskiej o państwa Europy Środkowej. Premier podkreślił znaczenie szkół i uniwersytetów jako placówek, które w przyszłości staną się ważnymi centrami zjednoczonej Europy oraz przedstawił perspektywy i zagrożenia wspólnej Europy.

□ 10 czerwca '98 w Auli Leopoldyńskiej ambasador Izraela Yigal Antebi wręczył dziesięciu mieszkańcom Dolnego Śląska medale "Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata". Tytuł Honorowego Obywatela Państwa Izrael otrzymał mieszkaniec Wrocławia Roman Pysko. Już ponad 5 tys. Polaków uhonorowanych zostało tym tytułem. W przeddzień ambasador Antebi wygłosił wykład na temat ostatnich osiągnięć Izraela, spotkał się z JM Rektorem, prof. Romanem Dudą, kadram naukową i studentami oraz rektorami wrocławskich uczelni. Potem złożył wizytę w Pracowni Języków i Kultury Żydów w Polsce przy Wydziale Filologicznym i na Wydziale Prawa i Administracji. W roku 1953 parlament izraelski - Knesset - uchwalił Ustawę o Pamięci Zagłady i Bohaterstwa, na mocy której utworzono w Jerozolimie Instytut Pamięci Narodowej Yad Vashem. Jednym z podstawowych zadań instytutu jest uwiecznienie pamięci "Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata" - ludzi, którzy narażając siebie i swoje rodziny ratowali życie Żydom podczas II wojny światowej. W roku 1963 powołana została komisja pod przewodnictwem Sędziego Sądu Najwyższego Izraela - składająca się z działaczy społecznych, do której zadań należy badanie materiałów dotyczących ratowania Żydów i podejmowanie decyzji, na podstawie której nadaje się tytuł "Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata". Uprawnia on do medalu, dyplomu honorowego i umieszczenia nazwisk osób odznaczonych na Honorowej Ścianie Sprawiedliwych w Instytucie Yad Vashem. Ponadto w roku 1985 Knesset uchwalił poprawkę do ustawy z roku 1953, umożliwiającą nadawanie Sprawiedliwym Honorowego Obywatelstwa Państwa Izrael. Ustalono kryteria przyznawania tego zaszczytnego tytułu - uhonorowanym może zostać człowiek, który udzielał pomocy z pobudek humanitarnych z narażeniem życia. Do dziś dostąpiło tego zaszczytu około piętnaście tysięcy osób.

□ 11 czerwca '98 JM Rektor, prof. Roman Duda, uczestniczył w uroczystości otwarcia Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Krzyżowej koło Świdnicy, dokonanego przez Kanclerza Niemiec Helmuta Kohla i premiera Polski Jerzego Buzka. Dom ten mieści się w dawnym majątku hrabiego von Moltke, przeciwnika nazizmu, który przypłacił to życiem. W Krzyżowej już od kilku lat młodzież polska i niemiecka spotyka się na obozach letnich i na całorocznych seminariach.

□ 17 czerwca '98 w sali Senatu UW. obradowała Rada Regionalna Uniwersytetu Wrocławskiego, ciało opiniodawcze i doradcze, złożone z przedstawicieli administracji państwowej i samorządowej, przemysłu, biznesu i usług z regionu oddziaływania Uniwersytetu. Posiedzenia zwyczajne Rady odbywają się dwa razy w roku: w kwietniu-maju dla omówienia spraw zarządzania i finansów, a w szczególności bilansu finansowego roku minionego i budżetu roku bieżącego oraz w październiku-listopadzie dla omówienia spraw nauki i nauczania, a w szczególności

wyników ostatniej akcji rekrutacyjnej. Zgodnie ze statutem Rady JM Rektor, prof. Roman Duda, przedstawił na wstępie informację finansową o działalności Uniwersytetu w 1997 roku, rachunek strat i zysków za ubiegły rok i kondycję finansową Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1994-1997. Pokrótkę przedstawił również zamierzenia Uczelni w zakresie inwestycji i remontów. Członkowie Rady poprosili o przygotowanie listy potrzeb Uczelni, aby poprzez lobby wojewodów dolnośląskich pomóc w ich realizacji (p. str. 15). Rada zaproponowała przygotowanie dla sponsorów statuetek lub medali. Poparła utworzenie Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu. Rada uznała za konieczne propagowanie jubileuszu 300-lecia Uniwersytetu Wrocławskiego przypadającego w 2002 roku, stworzenie z tego wydarzenia tematu medialnego nie tylko dla polskich dziennikarzy, powołanie Komitetu Organizacyjnego, Programowego i Honorowego Obchodów. Rada przyjęła z zadowoleniem istnienie Stowarzyszenia Przyjaciół Uniwersytetu w Bielefeld, powołanie Biura Promocji i Absolwentów Uniwersytetu Wrocławskiego i zaakceptowanie przez Senat uroczystych obchodów odnowienia immatrykulacji studentów UW. po 50 latach. Rada wysłuchała informacji o przygotowaniach do Festiwalu Nauki Wrocławskiej i przyjęła z zadowoleniem duże zainteresowanie nauczycieli i młodzieży ze szkół całego regionu tą imprezą. Członkowie Rady zastanawiali się nad komercyjnym wykorzystaniem Oratorium Marianum (bal sylwestrowy?) i poparli propozycję JM Rektora zorganizowania cyklicznych koncertów kameralnych i organowych.

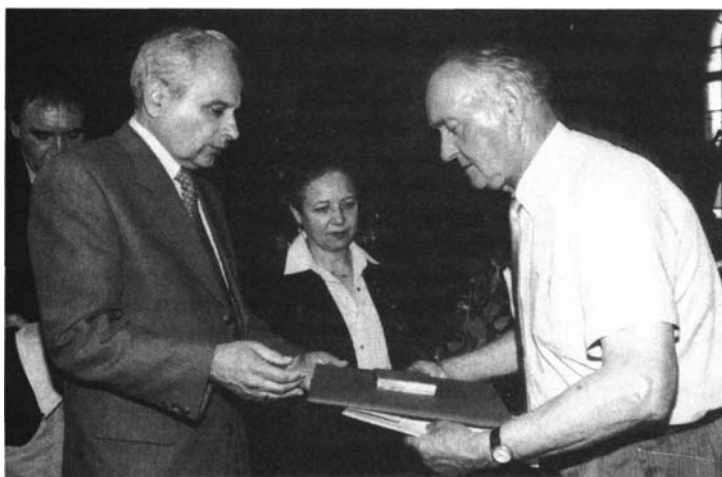
□ W dniach 19-21 czerwca '98 w Ośrodku Dydaktyczno-Sportowym Akademii Wychowania Fizycznego w Olejnicy odbyło się wyjazdowe posiedzenie Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola. Rektorzy dyskutowali nad problemami nurtującymi środowisko akademickie. Na wstępie wyrazili zainteresowanie propozycją prof. Zbigniewa Bacia z PWr., który przekazał założenia wstępne do zamówionego projektu badawczego pt. "Dolny Śląsk, południowo-zachodni region Polski - stan istniejący i perspektywy rozwoju", którego celem ma być skonstruowanie całościowego obrazu stanu istniejącego, przemian, zagrożeń, przekształceń i oczekiwań w zakresie zagospodarowania przestrzennego Dolnego Śląska oraz próby stworzenia założeń ideowych i warunków strategicznych dla planowanego rozwoju regionu uwzględniających procesy integracji europejskiej. Prof. Bać zaprosił do udziału w pracach nad projektem pracowników uczelni wrocławskich i zaproponował zaprezentowanie metodologii prac na najbliższym spotkaniu rektorów. Rektorzy wyrazili poparcie dla inicjatywy prof. Bacia i zaprosili profesora na spotkanie w październiku celem przedstawienia założeń ideowych i metodologii prac nad projektem. Rektorzy zastanawiali się nad udrożnieniem przepływu informacji w środowisku wrocławskim i opolskim w sprawach centralnych środków rezerwowych na różne sfery działalności i propozycji różnych fundacji, finansujących określone cele. Dotychczas tego rodzaju informacje docierały z opóźnieniem, po upływie terminu na złożenie wniosku. Zwrócili uwagę na mniej znane programy Unii Europejskiej, na fundusze NATO wspomagające np. rolnictwo, o których nie wszystkim jest wiadomo. Rektorzy wyrazili dezaprobatę dla działalności powoływanych ciał kolegialnych w KBN i uprzywilejowania w wielu przypadkach niektórych ośrodków akademickich. Środowisko akademickie Wrocławia i Opola oczekuje nie tylko rekompensaty powodziowej, ale przede wszystkim środków na roz-

wój. Uznano, że wiele środków budżetowych przepływa w sposób niekontrolowany. Rektorzy wyrazili wolę kolejnego spotkania z przewodniczącym KBN, zwłaszcza w perspektywie rewizji ustawy o KBN. Zaproponowano uaktywnienie lobby wśród pracowników administracji w Unii Europejskiej, będących absolwentami wrocławskich uczelni. Krytycznie oceniono sposób przydzielania środków na remonty obiektów zniszczonych powodzią, informowano o zablokowaniu pieniędzy na ten rok uczelniom, które skorzystały ze środków na cele popowodziowe. Rektorzy wnioskowali o pomoc finansową ze strony władz miejskich, co jest praktykowane w wielu miastach, bo obecność wyższych uczelni podnosi rangę miasta, a zażytkowe obiekty uczelni wymagające remontów są dobrem wspólnym. Zgromadzeni apelowali o jedność środowiska i potrzebę wzmacniania lobby regionalnego. Potwierdzili także potrzebę sporządzenia listy potrzeb i spotkania się z władzami miasta i z parlamentarzystami oraz uznali potrzebę powołania w Urzędzie Wojewódzkim wydziału zajmującego się szkolnictwem wyższym. Poparli celowość tworzenia biur promocji uczelni. Rektorzy zaaprobowali zorganizowanie obchodów 300-lecia nauki wrocławskiej, powiązanych z jubileuszem Uniwersytetu, będącego Alma Mater wszystkich uczelni wrocławskich, i 1000-leciem biskupstwa wrocławskiego. Poparli propozycję powołania Komitetu Programowego obchodów jubileuszowych i rozpropagowanie tej inicjatywy w mediach. Rektorzy doszli do wniosku, że należy budować zwartość i współdziałanie środowiska, a jednym z bardziej skutecznych elementów integracji mogą być Festiwal Nauki Wrocławskiej i coroczne Targi Edukacyjne. Należy także zastanowić się nad formułą konfederacji uczelni, którą proponuje projekt nowej ustawy o szkolnictwie wyższym. Rektorzy uznali, iż należy ujednoczyć politykę uczelni w stosunku do inicjatyw tworzenia wyższych szkół zawodowych i przeanalizować tworzone w nich specjalizacje. Rektorzy uznali potrzebę zaproszenia na spotkanie nowo wybranego kuratora wrocławskiego. Zgromadzeni wyrazili zainteresowanie programami europejskimi, szczególnie V Ramowym

Programem Unii Europejskiej. Temat ten będzie dyskutowany na kolejnym spotkaniu. Rektorzy wysłuchali relacji o działalności i inicjatywach podejmowanych przez KRASP. Przewodniczący, prof. Roman Duda, podziękował Gospodarzowi, Rektorowi AWF, prof. Zdzisławowi Zagrobelnemu, za szeroki wachlarz rekreacyjnych propozycji podczas pobytu rektorów w Olejnicy - za wycieczkę pod żaglami i indywidualną na kajakach, za wycieczkę rowerową po ścieżce przyrodniczo-leśnej i odwiedzenie rezerwatów przyrody: Wyspy Konwaliowej i Torfowiska nad Jeziorem Świętym oraz za wieczór przy ognisku (p. serwis fotograficzny str. 9).

□ W dniach 21-24 czerwca '98 w naszej Uczelni z kolejną wizytą przebywał Zespół CRE uczestniczący w realizacji programu ewaluacyjnego CRE, któremu poddał się Uniwersytet. Tym razem oceniany był Wydział Nauk Społecznych i Wydział Nauk Przyrodniczych. Zespół Oceniający spotkał się kolejno z JM Rektorem, Prorektorami, z zespołem przygotowującym raport o funkcjonowaniu UW, z przewodniczącymi Komisji Senackich oraz z Samorządem Studenckim. Na wydziałach z Zespołem Oceniającą CRE spotkali się oddzielnie studenci, asystenci i doktoranci oraz dziekani z prodziekanami. Swoje uwagi przekazali również Zespołowi Oceniającemu Dyrektor Administracyjny i Kwestor. Zespół CRE kładzie szczególny nacisk na samoocenę uczestników programu. Zwieńczeniem wizytacji Zespołu Oceniającego CRE będzie sporządzenie końcowego sprawozdania, pozwalającego Uczelni na wejście w europejskie programy akredytacyjne.

□ 2 lipca '98 w Uniwersytecie Wrocławskim przebywali uczestnicy V Europejskiej Konferencji Paleobotaniczno-Palinologicznej w ramach Sesji Terenowej obejmującej stanowiska flor trzecio- i czwartorzędowych w Polsce południowo-zachodniej. Współorganizatorami Sesji Terenowej we Wrocławiu byli: prof. Anna Sadowska i dr Adam Szymkiewicz z Instytutu Nauk Geologicznych. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Mieszkaniec Wrocławia Roman Pysko otrzymuje tytuł Honorowego Obywatela Państwa Izrael z rąk ambasadora Izraela Yigala Antebi

Medal "Sprawiedliwi Wśród Narodów Świata", którym uhonorowano 10 mieszkańców Dolnego Śląska

Ich Magnificencje w Olejnicy w czasie wolnym od obrad Kolegium Rektorów
Uczelni Wrocławia i Opola ...

Z OBRAD SENATU

4 czerwca 1998r.

Obradom przewodniczył JM Rektor, prof. Roman Duda, który wręczył akty mianowania na stanowisko profesora.

* * *

W części roboczej Senat przyjął wnioski dotyczące

- mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof.dr.hab. ROMUALDA GELLES w Instytucie Badań Niemcoznawczych i Europejskich,
- mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dr.hab. STANISŁAWA BERESIA w Instytucie Filologii Polskiej dr hab. TERESY ŁOŚ-NOWAK w Instytucie Nauk Politycznych dr hab. MILICY SEMKÓW w Instytucie Filologii Słowiańskiej,
- mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na 5 lat dr.hab. STEFANA BEDNARKA w Katedrze Kulturoznawstwa dr.hab. ZDZISŁAWA KUBOTA w Instytucie Prawa Cywilnego

Senat przyjął

- opinię prof.dr.hab. Antoniego Furdala o osiągnięciach naukowych prof. HEINZA SCHUSTERA ŚEWCA - kandydata do tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Senat przyjął wnioski dotyczące

- wszczęcia postępowania w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego prof.dr.hab. GERARDOWI LABUDZIE. Na promotora wybrano prof.dr.hab. Lecha Leciejewicza z Instytutu Historycznego UW.
- uzupełnienia składu senackiej Komisji Inwestycji i Majątku o osobę prof.dr.hab. MARKA GÓRNEGO z Instytutu Historycznego
- utworzenia w Instytucie Informatyki Podyplomowego Studium Edukacji Informatycznej
- wniesienia poprawek do załączników do Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego dotyczących wyboru jednoosobowych organów Uniwersytetu i przedstawicieli do organów kolegialnych, uroczystego odnowienia doktoratu, pożegnania zmarłego profesora lub doktora honoris causa UW., pożegnania osób odchodzących na emeryturę i odnowienia immatrykulacji.
- przedstawienia bilansu za rok 1997 i zatwierdzenia wykonania planu rzeczowo-finansowego UW. podejmując następującą uchwałę:

Uchwała
Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
z 4 czerwca 1998 r.

Na podstawie art. 48 ust. 1 pkt. 9 Ustawy z dnia 12.09.1990 r. o szkolnictwie wyższym, Senat zatwierdził zweryfikowane przez biegłych rewidentów sprawozdanie finansowe Uniwersytetu Wrocławskiego za rok 1997 wykazujące na dzień 31.12.1997r.:

- sumę bilansową po stronie aktywów i pasywów 148.418.548,46 zł

- zysk netto w wysokości 1.094.231,50 zł
- przyrost stanu środków pieniężnych netto w ciągu roku obrotowego na sumę 4.322.935,49 zł.

- uchwały o podziale zysku za rok 1997

Uchwała
Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
z 4 czerwca 1998r.

Zgodnie z § 17 ust. 3 pkt. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1991 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej uczelni, Senat podjął uchwałę o podziale zysku netto za rok 1997.

Zysk netto w wysokości 1.094.231,50 zł przeznaczony na zwiększenie funduszu zasadniczego uczelni, z czego przypada dla:

- Wydziału Prawa i Administracji 656.540,00 zł (60%),
- Wydziału Filologicznego 218.850,00 zł (20%),
- Budyńku Głównego 218.841,50 zł (20%).

- przedstawienie budżetu uczelni na rok 1998 oraz uchwalenia planu rzeczowo-finansowego na rok 1998

Uchwała
Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
z 4 czerwca 1998r.

Na podstawie art. 48 ust. 1 pkt. 6 Ustawy z dnia 12.09.1990 r. o szkolnictwie wyższym, Senat uchwalił plan rzeczowo-finansowy Uniwersytetu Wrocławskiego na rok 1998.

- powołania Pracowni Komputerowej w Instytucie Historycznym
- powołania Pracowni Ultrastruktury Komórki w Instytucie Zoologicznym
- powołania nowego Składu Rady Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego

Uchwała
Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
z 4 czerwca 1998r.

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego powołał Radę Fundacji dla Uniwersytetu Wrocławskiego w składzie:

- prof.dr hab. Jan Boć
- prof.dr hab. Wiesław Bokajło
- prof.dr hab. Roman Duda - urzędujący Rektor,
- J.Em. Henryk Kardynał Gulbinowicz
- mgr Tadeusz Głuszcuk
- prof.dr hab. Jerzy Jastrzębski
- prof.dr hab. Mieczysław Klimowicz
- prof.dr hab. Józef Łukaszewicz
- prof.dr hab. Jan Mozrzymski
- prof.dr hab. Tadeusz Pytlik
- prof.dr hab. Henryk Ratajczak
- prof.dr hab. Zygfryd Siwik
- dr hab. Wiesław Suder
- prof.dr hab. Wojciech Wrzesiński
- przedstawiciel Fundatora.

25 czerwca 1998r.

Obradom przewodniczył JM Rektor, prof. Roman Duda, który wręczył akty mianowania na stanowisko profesora.

* * *

W części roboczej Senat przyjął wniosek dotyczący

- mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego prof.dr. hab. JÓZEFA KOSIŃSKIEGO w Instytucie Bibliotekoznawstwa
- mianowania na stanowisku profesora nadzwyczajnego na czas nie określony dr. hab. FRANCISZKA BIAŁEGO w Instytucie Historycznym

Senat przyjął

- opinię prof.dr. hab. Wojciecha Wrzesińskiego o zastępach prof.dr. JAVIERA SOLANY, kandydata do tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Senat przyjął wniosek dotyczący

- utworzenia Podyplomowego Doskonalącego Studium Polonistycznego
- utworzenia Podyplomowego Studium Wiedzy o Śląsku
- podjęcia uchwały o zwiększeniu pracownikom wynagrodzenia osobowego z posiadanych przez wydziały środków finansowych uzyskanych z KBN

Uchwała

Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
podjęta na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 1998r.

1. Na podstawie art. 106 ust. 1 oraz art. 116 ust. 3 ustawy z dnia 12.09.1990r. o szkolnictwie wyższym, Senat zezwala kierownikom uczelnianych jednostek rozliczeniowych na zwiększenie pracownikom wynagrodzeń osobowych z posiadanych środków, innych niż określone w art. 24 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy.
2. Środki uzyskane z KBN mogą być przeznaczone na sfinansowanie lub dofinansowanie wynagrodzeń osobowych pracowników zatrudnionych przy realizacji badań naukowych.
W tym przypadku wypłata wynagrodzeń winna następować w okresie nie dłuższym niż do końca danego roku kalendarzowego.
3. Uczelniane jednostki rozliczeniowe ponoszą odpowiedzialność za prawidłowe wykorzystanie posiadanych środków na zwiększenie wynagrodzenia.
4. Szczegółowe zasady wypłaty wynagrodzeń określi zarządzenie rektora.
5. Niniejsza uchwała uchyla uchwałę Senatu z dnia 31 stycznia 1996r. dotyczącą rozdziału wpływów pozabudżetowych.

Prof.dr hab. Roman Duda
Rektor

- poparcia uchwały Rady Wydziału Nauk Społecznych w sprawie zmiany kategoryzacji KBN instytutów Wydziału

Uchwała

Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
podjęta na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 1998r.

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, zaniepokojony brakiem odpowiedzi na pisma z Wydziału Nauk Społecznych do Komitetu Badań Naukowych w sprawie podniesienia kategoryzacji swoich instytutów, po zapoznaniu się z osiągnięciami naukowymi następujących jednostek tego Wydziału:

- Instytutu Filozofii
 - Instytutu Nauk Politycznych oraz
 - Instytutu Badań Niemcoznawczych i Europejskich,
- w pełni popiera starania tych instytutów o podwyższenie kategorii w ramach obowiązującej w Komitecie Badań Naukowych gradacji.
Równocześnie Senat Uniwersytetu Wrocławskiego wyraża głębokie zaniepokojenie niskim wzrostem finansowania Wydziału Nauk Społecznych w 1998r. przez Komitet Badań Naukowych w ramach działalności statutowej. Senat popiera starania Wydziału Nauk Społecznych o zwiększenie tej dotacji jeszcze w tym roku budżetowym, co najmniej do poziomu wskaźnika inflacji.

Prof.dr hab. Roman Duda
Rektor

- określenia wysokości opłat dewizowych za studia wnoszonych przez osoby nie będące obywatelami polskimi w roku akademickim 1998/99

Uchwała

Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
podjęta na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 1998r.

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego uchwalił opłaty dewizowe za studia wnoszone przez osoby nie będące obywatelami polskimi:

-na studiach dziennych	3.500 USD
-na studiach zaocznych	3.000 USD
-na studiach zaocznych	2.000 USD
-na studiach magisterskich uzupełniających	4.000 USD
-na studiach podyplomowych	4.000 USD
- W/w kwoty obejmują koszty manipulacyjne potrącane przez bank, w którym Uczelnia posiada konto dewizowe.

Prof.dr hab. Roman Duda
Rektor

Senat wysłuchał

- sprawozdania z wykonania uchwały Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 8 kwietnia 1998r. w sprawie roli i zadań Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych
- dyskusji nad Międzywydziałowym Laboratorium Sieci Komputerowych i Oprogramowania

Senat powołał

- Biuro Promocji i Absolwentów Uniwersytetu Wrocławskiego.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ PROF. MIROSLAW HANDKE Z WIZYTĄ NA UNIwersYTECIE WROCLAWSKIM

We wtorek, 3 czerwca, dwudniową wizytę we Wrocławiu rozpoczął minister edukacji narodowej, prof. Mirosław Handke, który pierwszego dnia spotkał się z wojewodą wrocławskim, Witoldem Krochmalem oraz JM Rektorem UW, prof. Romanem Dudą i z Kolegium Rektorsko-Dziekańskim Uniwersytetu. Po południu uczestniczył w spotkaniu z Kolegium Rektorów

Uczelni Wrocławia i Opola oraz spotkał się z Parlamentem Młodzieży województwa wrocławskiego.

W kolejnym dniu wizyty minister Handke uczestniczył w obradach Walnego Zebrania Delegatów Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność". Potem spotkał się z naukowcami szkół kuratorskich.

SPOTKANIE MINISTRA MIROSLAWA HANDKEGO Z KOLEGIUM REKTORSKO-DZIEKAŃSKIM UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Na spotkaniu ministra Mirosława Handkego z Kolegium Rektorsko-Dziekańskim, JM Rektor, prof. Roman Duda, przybliżył sprawy finansowe Uczelni odnoszące się zarówno do poziomu finansowania wyższych uczelni, jak i do kilku problemów specyficznych odczuwanych w UW.

Uniwersytety wiekowe, takie jak niemal 300-letni UW, obciążone są problemami utrzymania takich jednostek, jak Ogród Botaniczny, Muzeum Przyrodnicze, Mineralogiczne i Geologiczne, Biblioteka Uniwersytecka ze zbiorami specjalnymi, szczególnie chronionymi oraz renowacją zabytkowych budynków. Kosztowne ich utrzymanie nie znajduje odzwierciedlenia w algorytmie podziału dotacji budżetowej, wskutek tego UW staje się mniej konkurencyjny wobec młodych uczelni, które nie mając tych obciążeń, konkurują wysokimi wynagrodzeniami i dziesiątkującą kadry samodzielną pracownikami nauki Uniwersytetu.

Uniwersytet stara się więc oddziaływać na rozległy region dolnośląski poprzez punkt konsultacyjny w Jeleniej Górze, filię w Zgorzlecu i organizowaną filię w Kłodzku oraz sprawuje opiekę nad kilkunastoma Kolegiami nawet poza regionem, lecz na te przedsięwzięcia potrzebne są także środki finansowe.

Trzeci problem dotyczy inwestycji lokalnych, niezbędnych do zrealizowania w świetle zbliżających się obchodów 300-lecia istnienia Uniwersytetu. Dużym wysiłkiem finansowym oddane zostało do użytku po renowacji Oratorium Marianum, obecnie remontowana jest Wieża Matematyczna i czeka na pokrycie miedzią w bardzo złym stanie dach gmachu głównego. Prace te wykonuje się kosztem budżetu uczelni i dzięki wsparciu miejscowych sponsorów, lecz fundusze te są niewystarczające.

Ze względu na szczególne znaczenie Wrocławia na mapie turystycznej Polski, a w nim Uniwersytetu, władze UW zamierzają wystąpić do Rządu o specjalne środki na remont obiektów zabytkowych, stąd zaproszenie wysłane do Premiera Jerzego Buzka w celu m.in. wizji lokalnej zabytkowych obiektów Uniwersytetu, wymagających niezbędnych remontów.

Uczelnia gromadzi również fundusze na budowę nowego gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej, aby cenne zbiory składowane w nieodpowiednich warunkach uratować przed zniszczeniem i klęską powodzi. Władze Uniwersytetu żywią nadzieję, że temat ten zostanie włączony do programu ministerialnego i UW będzie oczekiwał w kolejce na zakończenie budowy biblioteki w UJ i UW.

Drugi kompleks ważnych spraw stanowi sytuacja prawna szkolnictwa wyższego. JM Rektor poinformował Ministra, że społeczność akademicka oczekuje informacji o biegu spraw nad nową ustawą o szkolnictwie wyższym.

* * *

Minister Mirosław Handke na wstępie wyraził zadowolenie po wizji lokalnej na Wydziale Chemii z realizowanej tam inwestycji i jako chemik podkreślił z satysfakcją czołową pozycję wrocławskiej chemii w kraju.

Odnosząc się do finansowania szkolnictwa wyższego minister przypomniał, że nakłady na tę sferę mierzone udziałem w Produkcie Krajowym Brutto spadały przez ostatnie lata w sposób ciągły. Strategia średniookresowa premiera Balcerowicza zakłada zaprzestanie obniżki tych nakładów, czyli pozwala na ustabilizowanie się nakładów na poziomie minimalnym - co jest nie do przyjęcia przez resort edukacji narodowej. Równocześnie

program ten przewiduje wzrost nakładów powiązany ze wzrostem PKB, czyli 6-procentowy ich wzrost ponad inflację.

Oddziaływanie ministra EN i przewodniczącego KBN na premiera Balcerowicza doprowadziły do spotkania premiera z członkami KRASP-u, w wyniku którego pojawiły się powody do optymizmu, bo premier zadeklarował utworzenie w budżecie dodatkowego funduszu inwestycyjnego dla szkolnictwa wyższego. Kolejna propozycja, do której skłania się premier Balcerowicz, to uruchomienie ścieżek kredytowania szkolnictwa wyższego umożliwiających bieżące doinwestowanie i w perspektywie 5 - 10 lat spłatę kredytów. Zasilenie szkolnictwa wyższego z funduszy Banku Światowego byłoby możliwe, natomiast problem stanowi uzyskanie gwarancji rządowych dla tych kredytów. W tej sytuacji musi nastąpić zmiana polityki państwa wobec szkolnictwa wyższego.

Minister Handke zauważył, że nawet najbogatsze państwo nie finansuje szkolnictwa wyższego z pieniędzy podatników w 100-procentach. W krajach europejskich średnio poziom finansowania z budżetu wynosi 70 - 80 procent. Dodatkowe źródła zasilania, które uczenia jest w stanie zdobyć poprzez uruchomienie mechanizmów skłaniających do ich poszukiwania mogą dochodzić do 30 procent budżetu uczelni (przykładem Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie).

Źródłem dodatkowych pieniędzy uczelni wyższych mogą być wpływy za studia zaoczne i wieczorowe, stanowiące formę płatnych usług edukacyjnych, transfer środków z instytucji komercyjnych korzystających z kadr uniwersyteckich, wspartych zwolnieniami podatkowymi, budżety samorządów terytorialnych, wspierające uczelnie z części podatków (na nich oparta jest idea powoływania wyższych szkół zawodowych i tworzenie filii) i wreszcie zamówienia rządowe na dokształcanie nauczycieli mających realizować program w zreformowanej oświacie.

Minister Handke potwierdził, że obciążenie finansowe uczelni usytuowanych w zabytkowych obiektach jest duże, dodając równocześnie, że stan budynków powojennych wymaga niejednokrotnie podobnych nakładów na remonty. Zasugerował więc korzystanie w jak największej części z programu finansującego substancję zabytkową.

Minister uznał za problem uszczuplanie się kadry profesorskiej w uczelniach starszych na rzecz młodszych, mniej obciążonych finansowo, bo nie utrzymujących kosztownych bibliotek oraz innych kosztochłonnych jednostek i proponujących w to miejsce wyższe wynagrodzenia. Minister ocenił ten problem jako przejściowy, uznając, że powraca się do uczelni z tradycjami dającej prestiż.

Obecnie w Polsce problemem jest wieloletowość. Statystyka wykazuje, że na jednego profesora przypadają dwa etaty. Minister zapowiedział, że ten problem zostanie uregulowany w nowej ustawie.

Rozwój uczelni poza swoje terytorium w sposób społecznie użyteczny jest wyzwaniem obecnych czasów - powiedział minister. Barię dostępnosci do studiów w Polsce jest nadal bariera kulturowa, umożliwiająca edukację młodzieży inteligentnej, lecz znacznie bardziej dominującą przeszkodę stanowi bariera ekonomiczna. Dlatego ekspansja uczelni poza własną siedzibę jest uzasadniona, gdyż wychodzi naprzeciw zapotrzebowaniu na kształcenie młodzieży z prowincji.

Minister Handke poinformował, że w tym roku zrównała się liczba maturzystów z liczbą miejsc do studiowania na uczelniach wyższych. Dokonało się to na poziomie 20-procentowego współczynnika skolaryzacji, a więc współczynnika znacznie niższego niż w Europie (30-procentowego). Konkludując, można stwierdzić, że szkolnictwo wyższe przystosowało się do potrzeb rynku edukacji i sprostalo zapotrzebowaniu na kształcenie, natomiast oświata nie podjęła tych wyzwań, wykazując dużą niewydolność szkół średnich.

Szef resortu zaapelował do zgromadzonych o pozyskiwanie dodatkowych środków na budowę nowego gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej. Wyjaśnił, że przy rozdziale środków na inwestycje MEN uwzględni w pierwszej kolejności w swoim rankingu inwestycje bliskie końca i szczególnie popiera inwestycje, na które uczelnia zdobyła dodatkowe fundusze od sponsorów.

Minister Handke na pytanie o politykę MEN wobec tworzenia czy powrotu wydziałów teologicznych na uniwersytety odpowiedział, że jest to objaw normalności, powodujący poszerzenie uniwersyteckich specjalności. Powstający w Olsztynie uniwersytet uwzględni w swojej strukturze wydział teologiczny, techniczny, rolniczy, nauk humanistycznych i ścisłych. Powrót lub tworzenie wydziałów teologicznych na uniwersytetach musi się odbywać z udziałem finansowym Kościoła, przy uwzględnieniu przepisów prawa kanonicznego i wysokiego poziomu merytorycznego tego kierunku. Wstępna procedura tworzenia teologii na uniwersytetach będzie mogła być wsparta ze środków specjalnych MEN, a potem student teologii będzie uwzględniony w algorytmie MEN, wylczonym w oparciu o współczynnik kosztocłonności kierunku.

Najbardziej zaawansowany w procesie tworzenia wydziału teologicznego jest Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Gdański. W Uniwersytecie Jagiellońskim i Uniwersytecie Warszawskim nie ma tendencji do powrotu teologii, gdyż wokół obydwu dawnych wydziałów stworzyły się odrębne uniwersytety. Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie jest samodzielną, trójwydziałową uczelnią z rozwiniętymi wydziałami historii, prawa i teologii. Podobnie jest z Akademią Teologii Katolickiej w Warszawie, która jest także dużą samodzielną szkołą wyższą.

Członkowie Kolegium Rektorsko-Dziekańskiego na spotkaniu z ministrem Mirosławem Handke w sali Senatu UW.

SPOTKANIE MINISTRA MIROSLAWA HANDKEGO Z KOLEGIUM REKTORÓW UCZELNI WROCŁAWIA I OPOLA

Minister Mirosław Handke na spotkaniu z rektorami wypowiedział się w dwu kwestiach: w sprawie uwarunkowań prawa w obszarze szkolnictwa wyższego i jego wpływu na uczelnie wyższe oraz w sprawie perspektyw szkolnictwa wyższego w konsekwencji krystalizującej się polityki rządu na tle tzw. strategii średniookresowej premiera Balcerowicza.

Nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym, która uchyliła zakaz tworzenia filii i wydziałów zamiejscowych, poparta przez Ministra Edukacji i Radę Ministrów, została podpisana przez Prezydenta RP i w tej chwili nie obowiązuje zakaz tworzenia filii i wydziałów zamiejscowych. Zakaz ten został uchylony na pewnych warunkach, a mianowicie filie i wydziały zamiejscowe mogą tworzyć bez ograniczeń, lecz w ramach swoich budżetów, tylko uczelnie tzw. autonomiczne, mające prawo do tworzenia swoich statutów. Pozostałe uczelnie muszą uzyskać zgodę Ministra Edukacji po uprzednim zaopiniowaniu przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego. Ministerstwo oczekuje, że uczelnie potrafią uruchomić środki z tych środowisk lokalnych, które oczekują tych filii i wydziałów zamiejscowych.

Minister wyjaśnił, że ustawa o pożyczkach i kredytach studentów nie ma związku za sprawą płatności za studia. Ministerstwo nie ogranicza sposobu wydatkowania tych pieniędzy, więc student może je przeznaczyć, jeśli zechce, na opłacenie czesnego. Projekt tej ustawy uruchamia kapitały bankowe, aby kre-

Minister zapowiedział, że MEN szuka innej formuły podziału środków budżetowych w miejsce dotychczasowego algorytmu, mając na uwadze uruchomienie zamówień rządowych na kształcenie nauczycieli i granty dydaktyczne.

W zakresie podwyższenia jakości uczelni minister Handke wskazał na nową ustawę, która proponuje utworzenie Akademickiej Komisji Akredytacyjnej, mającej przejąć obowiązek egzekwowania wysokiego poziomu nauczania w uczelniach wyższych.

Minister Handke na zakończenie poinformował zebranych, że pierwszy projekt nowej ustawy o szkolnictwie wyższym autorstwa prof. Seweryńskiego i prof. Wojtyły jest obecnie recenzowany przez ośmiu wybranych profesorów i poddany zostanie publicznej dyskusji środowiska akademickiego z końcem czerwca. Pod koniec roku ustawa ta jako inicjatywa środowiska akademickiego zostanie skierowana przez MEN na ścieżkę legislacyjną. Minister ocenił, że projekt nowej ustawy nie jest rewolucyjny, lecz porządkuje i sankcjonuje zmiany, które nastąpiły po roku 1990, oraz ukazuje pewną perspektywę na 10 przyszłych lat.

dyt stał się bardziej preferencyjny niż komercyjny. Jednocześnie poprzez powołanie Rady Funduszu tworzy się fundację stypendialną, która będzie mogła przyznawać kredyty umarżalne z tych części środków, które na ten cel przekazuje budżet. Ten projekt ustawy zyskał poparcie środowisk studenckich i chyba bez przeszkód przejdzie ścieżkę legislacyjną w parlamencie jeszcze przed wakacjami, by można było uruchomić środki budżetowe od nowego roku akademickiego. Ustawa o pożyczkach i kredytach studentów będzie funkcjonować we wszystkich ośrodkach akademickich, nie będzie dyskredytować w żaden sposób studentów uczelni prywatnych, państwowych, zaocznych czy wieczorowych, gdyż dopuszcza powszechną możliwość udzielania kredytów. Warunki umarzania kredytów zostały w tej ustawie również zdefiniowane. Minister traktuje projekt tej ustawy jako początek reformy systemu pomocy materialnej dla studentów, który to system musi być motywujący do studiów.

Minister powiedział, że zmiany związane z pakietem ustaw o reformie administracyjnej państwa nieco dotyczą szkolnictwa wyższego, ale nie zmieniają w sposób istotny jego funkcjonowania.

Najważniejszą obecnie sprawą dla uczelni jest nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym z 1990r. - powiedział minister, dodając, że ustawa ta dała szansę transformacji w szkolnictwie wyższym, lecz jest przystosowana do ówczesnych warunków ze-

wewnętrznych i wymaga zmian. Od tej pory wiele się zmieniło i powstały problemy związane m.in. z wieloletowością, żywiolowym rozwojem szkolnictwa wyższego i z brakiem systemu oceny jakości nauczania. Pierwszym środowiskowym pomysłem na przystosowanie ustawy do obecnych uwarunkowań było powołanie przez Konferencję Rektorów Uczelni Autonomicznych zespołu, któremu przewodniczył prof. Fedorowski, ówczesny rektor Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Konsekwencją prac tego zespołu była inicjatywa utworzenia środowiskowego Zespołu prof. Osiowskiego do prac nad ustawą, zaakceptowana przez ministra edukacji, prof. Jerzego Wiatra. Efektem prac Zespołu było przygotowanie tzw. "złotej książeczki". Pewien niedosyt rektorów w stosunku do rozwiązań zawartych w "złotej książeczce" spowodował inicjatywę Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP), założoną w przeddzień wizyty Ojca Świętego w Krakowie w ubiegłym roku, powołania zespołu, który pod przewodnictwem prof. Woźnickiego przygotował "zieloną książeczkę". Te trzy dokumenty, a więc dokument prof. Fedorowskiego, prof. Osiowskiego i prof. Woźnickiego utworzyły pewne założenia do przyszłej ustawy o szkolnictwie wyższym.

Minister Handke uznał, że tworzenie ustawy przez ciało kolegialne byłoby sprawą trudną i przeciągającą się w czasie, zdecydował więc powierzyć opracowanie projektu ustawy prof. Seweryńskiemu, byłemu rektorowi Uniwersytetu Łódzkiego, prawnikowi, i prof. Wojtyłę, także profesorowi prawa, obecnemu rektorowi Akademii Ekonomicznej w Katowicach. Profesorowie przygotowali projekt nowej ustawy "Prawo o szkolnictwie wyższym", który następnie został przesłany do ośmiu wybranych profesorów z prośbą o recenzję i wydanie opinii, czy dokument ten może być dopuszczony do dyskusji publicznej. Dyskusja nad projektem ustawy rozpocznie się po wakacjach. Minister Handke ma nadzieję, że jesienią projekt ustawy zostanie przekazany do procesu legislacyjnego jako dokument zaaprobowany przez środowisko akademickie.

Podstawowe założenia projektu ustawy "Prawo o szkolnictwie wyższym" są prostą konsekwencją trzech wspomnianych powyżej opracowań. Ustawa w tej wersji proponuje przede wszystkim wzrost autonomii uczelni. Znaczna część dotychczasowych uregulowań ustawowych będzie delegacją do statutu uczelni, np. problem rotacji adiunktów nie jest regulowany tą ustawą, lecz odsyłany jest do statutu uczelni, jako że w jednej uczelni chce się zatrzymać adiunkta do emerytury, bo jest taka potrzeba, inna uczelnia natomiast chce generować szybszy rozwój kadry i wprowadza krótki okres rotacji dla adiunktów. Ponadto pewne rozwiązania w strukturze uczelni są także delegowane do statutow. Ustawa ta zakłada więc poszerzenie i utrwalenie autonomii uczelni.

Drugą cechą nowej ustawy jest to, że pewne kontrowersyjne uregulowania prawne, trudne do zapisania, ustawa rozwiązuje generalnie. Jednym z nich jest sprawa płatności za studia. Jest to kategoria konstytucyjna, przez Konstytucję odesłana do ustawy. Autorzy ustawy zdefiniowali więc ten problem ogólnie w ten sposób, że kształcenie na poziomie wyższym jest bezpłatne w ramach dotacji budżetu państwa, a jeśli przekracza ono możliwości państwa, to kandydaci muszą wносить pewne płatności. Problem sprowadza się do tego, że albo należy limitować miejsca na studia, albo poszerzać ich ofertę przy uwzględnieniu innych źródeł finansowania.

Minister zwrócił uwagę na fakt pominięty przez media, że w tym roku oferta miejsc na studia (łącznie ze szkołami prywatnymi) zrównała się z liczbą absolwentów szkół średnich. Problemem w zakresie współczynnika skolaryzacji jest więc produktywność szkół średnich, a nie oferta szkół wyższych. Oferta szkół wyższych uwzględniająca szeroko studia zaoczne i wieczorowe, zapewnia współczynnik skolaryzacji na poziomie 20 procent, przy standardzie europejskim równym 30 procent. Problemem edukacyjnym w naszym kraju zaczynają być nie szkoły wyższe, lecz szkoły średnie. Jeżeli porówna się procent młodzieży mającej pełne średnie wykształcenie, to w tym zakresie jest różnica między Polską a krajami Unii Europejskiej. Dalsze powiększanie oferty szkół wyższych jest więc powiększaniem ponad potrzeby w tym zakresie. Obecnie w Polsce jest 1 mln 100 tys. studentów i jest to liczba niezwykle wysoka.

Kolejną cechą nowej ustawy jest zajęcie się problemem oceny jakości kształcenia w szkołach wyższych. Propozycja polega na powszechnej akredytacji studiów wyższych na tych samych zasadach we wszystkich uczelniach. Proponuje się powołać Akademicką Komisję Akredytacyjną, która przejęłaby kompetencje Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych. Autorzy ustawy proponują łatwiejszy mechanizm przekazywania uprawnień do zatwierdzania habilitacji. Obecnie tylko Instytut Matematyki PAN ma prawa habilitacji, które nie wymagają zatwierdzenia przez CK. Teraz będzie można aplikować o uzyskanie tych uprawnień z Centralnej Komisji, jako że dotychczas były one z nadania CK. Akademicka Komisja Akredytacyjna przejmie kompetencje Centralnej Komisji i kompetencje akredytujące Rady Głównej (uruchamianie kierunków studiów, nowych uczelni), nie rozdzielając doktoratu od magisterium. W konsekwencji Rada Główna Szkolnictwa Wyższego zostanie przemianowana w Krajowy Senat Akademicki, gdyż taką funkcję będzie pełnił. Ustawa przyjmuje do wiadomości istnienie konferencji i kolegiów, grupujących rektorów uczelni krajowych i nie nadając im mocy prawnej, traktuje je jako ciała opiniotwórcze lecz nieformalne.

Następne istotne novum proponowane w nowej ustawie to sprowadzenie wszystkich wyższych uczelni do jurysdykcji ministra edukacji narodowej i zdefiniowanie jego uprawnień oraz uprawnień ministrów resortowych po to, żeby system edukacji był także spójny na poziomie wyższym.

Kolejną bardzo ważną sprawą rozpatrywaną przez ustawę, ale bardzo trudną i nierealną do realizacji, jest sprawa stanowisk profesorskich. Ustawa uznała, że stanowiska profesorskie powinny być podobnie traktowane jak stanowiska sędziowskie i proponuje gwarantować tym stanowiskom system płac. Definiuje więc, podobnie jak ustawa o sędziach, płace profesorskie i system płac w uczelniach wyższych. Z punktu widzenia profesora uczelni jest to system racjonalny, ale z punktu widzenia ministra finansów nie do zaakceptowania, ponieważ wiąże się on ze znacznym wzrostem nakładów na płace profesorskie. Ustawa wprowadza kategorię płacy powiązaną ze średnią płacą w sześciu działach gospodarki i kolejne mnożniki 1, 2, 3, 4 dla czterech podstawowych stanowisk: asystent, adiunkt, profesor i profesor zwyczajny. System płac powiązany jest także z systemem jednoetatowości, tzn. definiuje się podstawowe miejsce pracy i system premiowania tylko dla tych pracowników, którzy zatrudnieni są tylko w jednej uczelni. Ustawa zostawia rektorowi 20-procentowy fundusz premiowy, w ramach którego może prowadzić własną politykę płac na uczelni. Zdaniem Ministra gdyby ten system udało się wprowadzić w życie, byłoby to trwałe uregulowanie pewnego mechanizmu motywującego do pracy na wyższych uczelniach.

Minister powiedział, że jest trudno omówić wszystkie 256 artykułów nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, ale są dwa rozwiązania, o których należy wspomnieć

Studia doktoranckie są traktowane w ustawie jako etap w systemie studiów wielostopniowych, który ustawa wprowadza. Nowa ustawa traktuje uczestnika studiów doktoranckich jako studenta, ale daje mu prawa socjalne i szereg beneficjów pracowniczych, zaliczając mu także okres studiów doktoranckich do okresu emerytalnego. W ustawie studiom doktoranckim poświęcony został cały rozdział.

Na odrębne kategorie studiów w szkołach prywatnych, zawodowych, akademickich, autonomicznych jest jeden system kształcenia, rozpisany na różne uczelnie, które ustawa definiuje jako uczelnie publiczne i niepubliczne. Dalszy podział jest na uczelnie zawodowe i akademickie. Nie zdefiniowano uczelni autonomicznej, natomiast wykazano, które uczelnie mają specjalne prawa w stosunku do innych uczelni akademickich, czyli de facto ta autonomiczność jest utrzymana. Nie ma odrębnych struktur, ani odrębnego prawa, jedno jest szkolnictwo wyższe, które obejmuje wyższe studia zawodowe (studia I stopnia), wyższe studia I stopnia na uczelni akademickiej, które są droższe do wyższych studiów magisterskich i do studiów doktoranckich.

W zakresie stanowisk na uczelni nie ma wielkiej rewolucji, poza tym, że proponuje się wykreślenie przymiotnika "nadzwyczajny", a więc jest gradacja: asystent, adiunkt, profesor i profesor zwyczajny. W jednej ważnej kwestii zastosowano rozwią-

zanie wariantowe, mianowicie chodzi o problem habilitacji, docentury i powołania na stanowisko profesora nadzwyczajnego. Pierwszy wariant to jest status quo, z tym, że opuszcza się przymiotnik "nadzwyczajny", a więc uczelnia ma dwa stanowiska, profesora i profesora zwyczajnego, co oznacza w konwencji tej ustawy pełne bezpieczeństwo zatrudnienia do emerytury na uczelni. Natomiast drugi projekt powoduje zmniejszenie liczby szczebli, ponieważ proponuje się, aby habilitacja kończyła się profesurą, czyli była jednoczesna z wnioskiem o przyznanie tytułu profesora. Ten wariant, zdaniem Ministra, ma szereg zalet, gdyż statystyka pokazuje, że tytuł profesorski otrzymuje się w zbyt późnym wieku. Chodzi o to, aby tytuł profesorski przyznawać nie za zasługi, lecz za to, że spełnia się pewne potencjalne warunki, które powodują, że można zostać profesorem wcześniej. Jest to rozwiązanie wariantowe i jeśli środowisko uzna, że jest to zbyt daleko idąca propozycja, to przyjęte zostanie praktycznie status quo.

Rozczarowanie Ministra powoduje to, że w części dotyczącej stopni i tytułów naukowych nie wrócono do normalności, tzn. do faktu, że prawo do nadawania stopni i tytułów naukowych mają wyłącznie uczelnie akademickie, bo tak jest na świecie. Chodzi o mechanizm powiązania instytutów PAN i JBR ze szkolnictwem wyższym. Gdy prześledzi się systemy w krajach zachodnich, to żeby być profesorem, trzeba być zatrudnionym na uczelni i nie można nim zostać, nie prowadząc zajęć dydaktycznych. Również uprawnienia związane z doktoratem czy habilitacją są uprawnieniami przywiązanymi do uczelni, a nie do instytutu, gdzie w radach zasiadają także profesorowie z uczelni wyższych. Chodzi o doprowadzenie do współpracy instytutów PAN i innych z uczelniami wyższymi i można to było zrobić przez ten system. W tej materii jest zachowany status quo, tzn. że prawo do nadawania stopni naukowych i tytułów mają zarówno uczelnie, jak i instytuty, z jedną tylko różnicą, że w przypadku przewodu profesorskiego są w sposób wyraźny wymagane pewne doświadczenia i osiągnięcia w dydaktyce, które nie są rozumiane wyłącznie jako rozwój kadr. W tej chwili można zostać profesorem wyłącznie dlatego, że wychowało się doktorów, a można nie mieć ani jednego wykładu. Według tego projektu trzeba będzie mieć zajęcia dydaktyczne, aby zostać profesorem, czyli jest to związanie tytułu profesorskiego z nauczaniem.

Jeśli chodzi o organy szkoły, to też nie przewidu-

je się wielkiej rewolucji. Novum stanowi wprowadzenie dyrektora generalnego, stanowiska rozsądnie wyważonego, które nie powoduje dwuwładzy w uczelni, a wyraźnie dowartościowuje tę funkcję i zdejmuje z rektora pewne funkcje czysto menedżerskie.

Bardzo istotne według tego projektu jest uwłaszczenie szkół wyższych i dalsza samodzielność gospodarki finansowej szkoły.

Minister wyjaśnił, że nowa ustawa reguluje różne formy współpracy między uczelniami, od luźnej konfederacji poprzez federację uczelni ze wspólną nazwą uniwersytet czy akademia. Daje także możliwości tworzenia wspólnych uczelni z uczelniami zagranicznymi.

W podsumowaniu minister Handke wyraził opinię, że projekt nowej ustawy sankcjonuje cały szereg trendów, które obserwuje się obecnie w szkolnictwie wyższym, niektóre z nich ekstrapolując, a co do niektórych notując status quo. W bardzo niewielu miejscach jest rewolucyjna, a więc zdaniem Ministra ma duże szanse na powszechną akceptację w środowisku. W ustawie tej widać doświadczenia obydwu profesorów-autorów tego projektu ustawy zdobyte przy pełnieniu funkcji rektora oraz ich przygotowanie prawnicze.

Spotkanie ministra Mirosława Handkego z Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola

NAJWAŻNIEJSZE ZAMIERZENIA UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO NA NAJBLIŻSZE LATA ZWIĄZANE ZE ZBLIŻAJĄCYM SIĘ JUBILEUSZEM 300-LECIA UCZELNI

Działalność Uniwersytetu w najbliższych latach będzie zdominowana przez zbliżający się jubileusz 300-lecia uczelni: 1702 - 2002. Na ten jubileusz chcemy Uniwersytet zreformować dydaktycznie i odmłodzić inwestycyjnie.

Reforma dydaktyczna polega na poszerzeniu oferty edukacyjnej, unowocześnieniu programów i form kształcenia oraz zwiększeniu wymiany studentów. Będziemy upowszechniać system kształcenia 3-stopniowego (licencjat - magister - doktor), kładąc przy tym nacisk na studia magisterskie uzupełniające i doktoranckie, co oznacza ewolucję w stronę modelu Szkoły Głównej dla regionu; wprowadzamy Europejski System Punktów Kredytowych (ECTS), co stanowi dziś podstawowy warunek porównywalności programów i wymienności studentów; wchodzimy w programy akredytacyjne (w toku jest ocena według programu Europejskiej Konferencji Rektorów, uczestniczymy w amerykańskim programie Universities w Salzburgu, podpisaliśmy porozumienie o utworzeniu Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej) itd.

Odmłodzenie inwestycyjne polega na przeprowadzeniu nie-

zbędnych remontów zabezpieczających na większości obiektów oraz skupieniu środków inwestycyjno-remontowych na kilku, z których najważniejsze to:

- remont Gmachu Głównego. Jest to zabytkowy budynek z XVIII wieku, stanowiący wizytówkę architektoniczną miasta, który został w 1945 r. poważnie uszkodzony, a potem pospiesznie przywrócony do życia i do dzisiaj nie remontowany. Ogromnym wysiłkiem Uniwersytetu i pozyskanych sponsorów oddaliśmy jesienią ub.r. Oratorium Marianum, słynną salę koncertową o wystroju barokowym oraz remontujemy Wieżę Matematyczną i dach nad zachodnim skrzydłem gmachu. Już te remonty przeszły nasze możliwości i na więcej nas nie stać, a chodzi już nie tyle o przywrócenie gmachowi dawnego blasku, ale wręcz - jak na to wskazuje nasze dotychczasowe doświadczenie - o ratowanie tego niezwykle cennego zabytku.

- budowa nowego gmachu dla Biblioteki Uniwersyteckiej. Biblioteka Uniwersytecka zawiera unikalne zbiory sięgające średniowiecza, ze szczególnym uwzględnieniem baroku, które są przechowywane w warunkach zagrażających ich przetrwaniu,

w starych budynkach poklasztornych i pobankowych. Przy każdej większej wodzie zbiory te w pośpiechu ewakuuje się do pomieszczeń bardziej bezpiecznych, ale takie przenosiny zbiorom nie służą. Od lat działa Społeczny Komitet Budowy Nowej Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu i całe środowisko popiera tę sprawę. Ministerstwo Edukacji Narodowej obiecuje, że po Bibliotece Uniwersytetu Jagiellońskiego i Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego kolej przyjdzie na nas.

- Herbarium dla Wydziału Nauk Przyrodniczych. Budynek niezbędny do pomieszczenia niezwykle bogatych zbiorów botanicznych i uwolnienia pomieszczeń dydaktycznych w Instytucie Zoologicznym i Instytucie Botanicznym. Już kilka lat temu MEN przyznało 70.000 zł na prace wstępne, ale potem ten tytuł znikł.
- Domy Studenckie. Są one niezwykle potrzebne, w tej chwili bowiem mamy ok. 3.000 miejsc, a tylko na roku I studiów dzien-

nych mamy 3.500 osób. Od lat rośnie liczba chętnych do studiowania (w tym roku zgłosiło się ok. 25.000 chętnych) i dla wielu z nich barierą nie do pokonania jest brak dachu nad głową.

Mamy także inne zamierzenia i potrzeby, ale te są największe i najpilniejsze.

W związku z jubileuszem jesienią tego roku zostanie powołany i przystąpi do pracy Komitet Programowy, a później także Komitet Honorowy i Komitet Organizacyjny. Zapraszamy do odwiedzin Premiera Rządu RP i inne wybitne osobistości, przygotowujemy rozliczne materiały i staramy się - we współpracy z Miastem i Wojewodą - o nadanie uroczystego charakteru Święta Nauki we Wrocławiu.

(-) Prof.dr hab. Roman Duda
Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego

NOWI PROFESOROWIE

Prof.dr hab.
JERZY PRYZSTAWA
Instytut Fizyki Teoretycznej

Urodził się 29 kwietnia 1939 roku w Czortkowie (obecnie Ukraina). Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Jeleniej Górze. Studia wyższe w zakresie fizyki odbył w latach 1955-1962 na Uniwersytecie Wrocławskim. Stopień naukowy doktora uzyskał w

1968 roku na podstawie pracy *O kierunkach magnetyzacji antyferromagnetyka keinsenbergowskiego i uporządkowaniach w związkach uranu typu UX₂*.

Habilitował się w 1976 roku w oparciu o rozprawę pt. *Termodynamiczna teoria przejść fazowych oraz jej zastosowanie do przemian magnetycznych w związkach uranu*. Od 1990 roku jest profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prof. Przystawa jest fizykiem - teoretykiem, zajmującym się przede wszystkim teorią ciała stałego, a w szczególności problematyką przejść fazowych w materiałach krystalicznych.

Profesor jest autorem bądź współautorem 46 prac nauko-

wych, ogłoszonych niemal wyłącznie w czasopismach naukowych o międzynarodowym zasięgu. Jest też współwydawcą 3 książek opublikowanych przez zachodnie wydawnictwa.

Długoletnia współpraca prof. Przystawy z eksperymentatorami syntetyzującymi nowe związki magnetyczne i badającymi ich strukturę przyczyniła się do rozwoju wrocławskiej szkoły magnetyzmu aktywności, cieszącej się uznaniem w literaturze światowej.

Profesor był wykładowcą i dyrektorem w Szkołach Zimowych Fizyki Teoretycznej w Karpaczu w latach 1969, 1974, 1979 i 1996. Przyniósł się do rozpoczęcia wydawania materiałów z tych konferencji w renomowanych wydawnictwach Springer Verlag i Plenum Press.

Prowadził cykle wykładów monograficznych dla pracowników naukowych w Instytucie Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN we Wrocławiu oraz na Uniwersytecie w Goeteborgu, w Centrum Fizyki Teoretycznej w Trieście i na Uniwersytecie w Palermo.

Prof. Przystawa był od 1990r. przez dwie kadencje radnym Rady Miejskiej Wrocławia.

Jest współautorem 2 książek na tematy polityczno-społeczne oraz około 200 artykułów publicystycznych. Wygłosił szereg odczytów na tematy polityczno-społeczne m.in. w USA, Niemczech, Francji i Włoszech.

KANDYDACI NA STUDIA STACJONARNE W UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM

według stanu na 23 czerwca 1998r. (informacje z Działu Nauczania)

Kierunek studiów	Limit studia dzienne	Liczba kandydatów	
		dziennie	na 1 miejsce
filologia polska	130	358	2,7
mgr uzupełniające	50	rekrutacja w toku	
filologia polska - dziennikarstwo	60	388	6,4
bibliotekoznawstwo	50	83	1,6
filologia	575	1466	
filologia angielska	45	452	10
mgr uzupełniające	65	205	3,2

filologia germańska	70	380	5,4
mgr uzupełniające	90	rekrutacja w toku	
filologia romańska - francuski	70	122	1,7
mgr uzupełniające	40	rekrutacja w toku	
filologia romańska - hiszpański	30	41	1,3
filologia słowiańska	90	136	1,5
filologia klasyczna	20	12	0,6
filologia niderlandzka	15	118	7,8
Razem Wydział:	865	2295	
archeologia	30	117	3,9
etnologia	20	178	8,9
historia sztuki	25	76	3
historia	100	493	4,9
kulturoznawstwo	40	160	4
pedagogika	60	411	6,8
mgr uzupełniające	40	53	1,3
nauczanie początkowe	-	-	
Kolegium Nauczycielskie Pedagogiki	60	191	3,2
nauczanie dziecka młodszego	-	-	
wychowawca placówek opiekuńczych	-	-	
psychologia	30	327	10,9
Razem Wydział:	405	2006	
filozofia	45	150	3,3
stosunki międzynarodowe	45	466	10,3
politologia	90	609	6,7
socjologia	80	294	3,7
Razem Wydział:	260	1519	
administracja	150	779	5,1
prawo	250	2144	8,5
prawo "Viadrina"	60	185	3,1
Razem Wydział:	460	3108	
biologia	120	662	5,5
biotechnologia	35	166	4,7
geografia	75	340	4,5
geologia	80	93	1,2
ochrona środowiska	55	245	4,6
Razem Wydział:	365	1506	
matematyka	250+50	1094*	
informatyka	100	* informatyka łącznie z matematyką powyżej	
Razem Wydział:	400	1094	
astronomia	30	25	0,8
fizyka	160	78	0,5
Razem Wydział:	190	103	
chemia	295	311	1,1
Razem Wydział:	295	311	
OGÓLEM:	3240	11942	

UNIwersYTECKA KOMISJA AKREDYTACYJNA

18 października 1997 roku zawarto Porozumienie Uniwersytetów Polskich na rzecz Jakości Kształcenia.

Jest ono pozarządową organizacją grupującą uniwersytety zainteresowane zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia. Sygnatariuszami Porozumienia są Rektorzy następujących uczelni (według kolejności złożonych podpisów):

- Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie
- Uniwersytetu Szczecińskiego
- Uniwersytetu Wrocławskiego
- Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu
- Uniwersytetu w Białymstoku
- Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu
- Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie
- Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie
- Uniwersytetu Łódzkiego
- Uniwersytetu Opolskiego
- Uniwersytetu Gdańskiego
- Uniwersytetu Warszawskiego
- Uniwersytetu Śląskiego
- Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Porozumienie ma sprzyjać tworzeniu procedur oceny programów uzgodnionych z systemami oceny stosowanymi w Unii Europejskiej i systematycznemu podnoszeniu jakości kształcenia oraz promowaniu dobrych jakościowo kierunków kształcenia i uczelni je oferujących.

Zgodnie z powyższym Porozumieniem, Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich (KRUP) powołała Uniwersytecką Komisję Akredytacyjną (UKA).

Uniwersytecka Komisja Akredytacyjna (UKA)

W skład UKA wchodzi piętnastu Prorektorów (wskazanych przez Senat) uczelni - sygnatariuszy Porozumienia:

- prof.dr hab. Krystyna Borecka (UO)
- prof.dr hab. Zdzisław Chmielewski (US)
- prof.dr hab. Stanisław Chwirot (UMK)
- prof.dr hab. Joachim Cieślak (UAM)
- prof.dr hab. Michał Gnatowski (UwB)
- prof.dr hab. Janusz Grzelak (UW)
- ks.prof.dr hab. Łukasz Kamykowski (PAT)
- ks.prof.dr hab. Kazimierz Kloskowski (ATK)
- dr Mirosław Krajewski (UG)
- prof.dr hab. Zdzisław Latajka (UWr)
- prof.dr hab. Tadeusz Marek (UJ)
- prof.dr hab. Wiesław Puś (UŁ)
- prof.dr hab. Zofia Ratajczak (UŚ)
- ks.prof.dr hab. Andrzej Szostek (KUL)
- prof.dr hab. Wojciech Witkowski (UMSC)

Kadencja UKA trwa trzy lata, a celem jej działalności jest uzgadnianie i ujednoczenie standardów jakości kształcenia w uniwersytetach w ramach poszczególnych kierunków oraz stworzenie systemu akredytacji kierunków studiów.

Działalność UKA, obejmująca na razie uniwersytety polskie, może także objąć inne polskie szkoły wyższe, po zgłoszeniu przez nie kierunków do akredytacji.

W dniu 23 marca br. wybrano przewodniczącego UKA i jego zastępców. Przewodniczącym został **prof.dr hab. Stanisław Chwirot**, a zastępcami: **prof.dr hab. Joachim Cieślak** i **prof.dr hab. Wojciech Witkowski**. Osoby te tworzą Prezydium UKA.

Siedzibą Biura UKA jest Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Adres: Biuro Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, ul. Wieniawskiego 1, 61-712 Poznań.

Biuro tworzą: sekretarz prof.dr hab. Maciej Kozierowski

(UAM), tel. 821-70-11 w. 260, e-mail: mackoz@amu.edu.pl, oraz specjaliści mgr Krystyna Sorbian Góral i Maria Bartosz, tel. 853-66-96, fax 853-65-36.

Strona internetowa Komisji znajduje się na serwerze UAM <http://main.amu.edu.pl/~ects/uka/uka.html>.

Procedurę akredytacyjną dla określonego kierunku studiów wszczyna się po zgłoszeniu przez co najmniej pięć uniwersytetów wniosków akredytacyjnych*. Jednostka organizacyjna uczelni (wydział, instytut, katedra), ubiegająca się o akredytację określonego kierunku studiów, musi spełniać następujące warunki konieczne:

- posiadać wewnętrzne zasady stymulowania i oceny jakości kształcenia
- posiadać opracowany system punktów kredytowych zgodny z systemem europejskim ECTS.

W postępowaniu akredytacyjnym ocenę wyznaczają następujące standardy ogólne:

- zgodność prowadzonych zajęć (wykładów, seminariów, ćwiczeń, pracowni, laboratoriów itp.) ze specjalizacją naukową i dorobkiem badawczym prowadzących zajęcia nauczycieli akademickich, zatrudnionych w uczelni w wymiarze pełnego etatu
- udział kadry profesorskiej w realizacji programu zajęć
- liczba studentów danego kierunku studiów przypadająca na jednego samodzielnego pracownika naukowego, wykładającego na tym kierunku, zatrudnionego na podstawowym etacie w uczelni prowadzącej podlegający akredytacji kierunek
- zgodność programu kształcenia na danym kierunku i poziomie studiów, w tym konkretnych przedmiotów i zagadnień, z zakresem wiedzy, której opanowanie jest niezbędne do spełnienia europejskich standardów wykształcenia
- określenie przez jednostkę organizacyjną prowadzącą dany kierunek sylwetki absolwenta
- posiadanie infrastruktury dydaktycznej, a zwłaszcza
 - dostępność dla studentów w uczelnianej bibliotece literatury zalecanej w ramach poszczególnych przedmiotów
 - nowoczesność stosowanych technologii nauczania i odpowiednio do liczby studentów wyposażenia laboratoriów, pracowni i innych pomieszczeń dydaktycznych
 - prowadzenie udokumentowanej współpracy z liczącymi się ośrodkami naukowymi, kształcącymi w zakresie analogicznego kierunku w tym - w przypadku uczelni zagranicznych - wymiany wykładowców i studentów.

inicjatywa części środowiska akademickiego na rzecz jakości kształcenia ma sens tylko wtedy, kiedy zostanie zaakceptowana i podjęta przez całe środowisko. Pragniemy, aby szczegółowe standardy oceny zostały wypracowane przez samych zainteresowanych.

Wydział (instytut, katedra) wyrażający chęć ubiegania się o akredytację określonego kierunku studiów, przedstawia jednocześnie Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej listę kandydatów do grupy ekspertów, zespołów oceniających i zespołów odwoławczych. Lista kandydatów powinna się składać z dwóch samodzielnych pracowników nauki zatrudnionych w uczelni wnioskującej oraz trzech samodzielnych pracowników nauki spoza tejże uczelni. Lista powinna ponadto zawierać zwięzłe dane o dorobku kandydatów wraz z pisemnymi zgodami na kandydowanie. UKA wybiera spośród wszystkich zgłoszonych kandydatów grupę ekspertów, w tym jej przewodniczącego. Grupy ekspertów i zespoły oceniające są wybierane na cztery lata. Zadaniem grupy ekspertów jest przygotowanie, w ciągu dwóch miesięcy od daty powołania, szczegółowych standardów jakości kształcenia dla określonego kierunku studiów. Szczegółowe standardy podlegają zatwierdzeniu przez UKA. Grupa ekspertów dokonuje systematycznie przeglądu standardów jakości kształcenia i nie rzadziej niż raz na dwa lata przedstawia UKA raport z dokonywanych przeobrażeń.

Postępowanie akredytacyjne jest odpłatne - wysokość opłaty 12.000 PLN. Opłata jest wnoszona wraz z wnioskiem o akre-

dytację.

Kwota ta w całości będzie przeznaczona na honoraria ekspertów, członków zespołów oceniających i odwoławczych oraz na ich zakwaterowanie i diety. Akredytacja będzie udzielana na 5 lat.

Zdaniem Komisji procedura akredytacyjna może się już rozpocząć z nowym rokiem akademickim 1998/1999. Pod koniec lipca br. Prześliśmy wzory dokumentów akredytacyjnych. Posiedzenie plenarne UKA, które odbyło się 22 maja w Poznaniu, w całości poświęcono opracowaniu i zatwierdzeniu ostatecznych wersji dokumentów akredytacyjnych. UKA podejmie także działania popularyzujące akredytację (druk ulotki i biuletynu). Celowym też wydaje się podjęcie szkoleń w zakresie akredytacji. Niezbędność wypracowania zasad postępowania zespołów oceniających uzmysłowiły nam doświadczenia Stanów Zjednoczonych oraz krajów Unii Europejskiej, przedstawione podczas Amerykańsko-Polskiego Seminarium na temat "Akredytacji i Jakości Kształcenia", zorganizowanego przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w To-

runiu z udziałem zagranicznych ekspertów. Wzięły w nim udział liczne delegacje szkół akademickich z całego kraju.

W niedalekiej przyszłości będą z pewnością wprowadzone w kraju zinstytucjonalizowane formy oceny jakości kształcenia, połączone z zewnętrzną akredytacją w ramach Unii Europejskiej. Inicjatywa naszego środowiska akademickiego wychodzi naprzeciw tym działaniom.

* Dla ewentualnego uniknięcia daremnej pracy (gdyby nie zgłoszono dla danego kierunku odpowiedniej liczby wniosków) można składać krótkie, formalne wnioski wstępne o akredytację wraz z zobowiązaniem do przesłania pełnej dokumentacji w terminie wyznaczonym przez UKA.

Przewodniczący
Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej
(-) prof.dr hab. Stanisław Chwirot

Z PRASY ...

KOOPERACJA MIĘDZY WROCŁAWIEM A BIELEFELD

Wspólna praca fizyków teoretyków ma długą tradycję.

Współpraca zaczęła się w latach 70-tych Zimową Szkołą Fizyki Teoretycznej w Karpaczu. Corocznie organizowana szkoła zimowa w Polsce była owego czasu okazją do ważnych naukowych spotkań fizyków teoretyków Zachodu i Wschodu, w której regularnie brali udział profesorowie: Helmut Satz, Ludwig Streit i Philippe Blanchard, którzy wraz z wrocławskim zdobywcą Nagrody Humboldta, Arkadiuszem Jadczykiem, zorganizował w 1977 r. X Sympozjum Maxa Borna «Quantum Future». Wiele przedsięwzięć, które od owego czasu mają miejsce w Bielefeld, jest skutkiem nawiązania tych kontaktów.

Do ośrodka badawczego BiBoS, celem badania stochastycznych procesów w matematyce i fizyce, które prowadzi Prof. Dr. Philippe Blanchard, a także na Wydział Fizyki Uniwersytetu Bielefeld, przybyli ze strony wrocławskiej fizycy: P. Garbaczewski, R. Giebrak, Z. Haba, A. Jadczyk, J. Łopuszański i K. Rehdlich.

Zaczął się od Pierwszej Damy polskiej chemii.

Między Wydziałem Chemii Uniwersytetu Bielefeld a Instytutem Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego już wiele lat temu nawiązane zostały ważne kontakty. Zapoczątkowała je wizyta niezwykłej już, niestety, Pierwszej Damy polskiej Chemii, prof.dr hab. Bogusławy Jeżowskiej-Trzebiatowskiej, u Profesora Achima Müllera, a ich kontynuacją jest ożywiona wymiana naukowa. Profesorowie: J. Ziółkowski (obecny dziekan Wydziału Chemii UW), A. Jezierski, L. Latos-Grażyński i H. Ratajczak (nagrodzony przez polskie i niemieckie towarzystwa chemiczne Nagrodą Marii Skłodowskiej-Curie i Wilhelma Klemma) byli gośćmi Bielefeld w ubiegłym roku. W odpowiedzi, Achim Müller wygłosił cykl odczytów podczas Studium Generale na Uniwersytecie Wrocławskim. Uchonorowaniem obustronnych i długoletnich kontaktów było przyznanie Achimowi Müllerowi tytułu doktora honoris causa w listopadzie 1997 r. W przygotowaniu jest również wymiana naukowców i studentów w ramach Programu Sokrates.

Warto wspomnieć, że Profesor Müller od paru lat jest prezesem Międzynarodowego Towarzystwa Przyjaciół Uniwersytetu Wrocławskiego, które zainicjowało pomoc na pokrycie strat powodziowych w ubiegłym roku. Z powodzeniem realizowane jest również inne przedsięwzięcie Stowarzyszenia - nawiązanie kontaktu z byłymi studentkami i studentami wrocławskiej Uczelni. Odbywa się to na podstawie ksiąg immatrykulacji z lat 1936-1944.

Międzynarodowe kontakty.

Między uniwersytetami Wrocławia i Bielefeld od dawna ist-

nieją liczne kontakty, które doprowadziły w 1996 roku do nawiązania współpracy w dziedzinie nauk ścisłych. Ze strony Bielefeld jak dotąd uaktywniły się wydziały: Chemii, Fizyki, Matematyki, ale także Języko- i Literaturoznawstwa. Pełnomocnik ds. Europy Wschodniej (również były rektor Uczelni), Prof. Dr. Helmut Skowronek, sam urodzony we Wrocławiu, mówi o żywej partnerskiej działalności, która przywiodła do Wrocławia wielu studentów z Bielefeld. Między innymi również Stephanie Sonntag, która była zachwycona rocznym pobytom we Wrocławiu i teraz, po powrocie, na Wydziale Języko- i Literaturoznawstwa, pisze swoją pracę magisterską. Dla studentów wrocławskich Dział Współpracy z Zagranicą rezerwuje stypendium w Bielefeld na zimowy semestr nowego roku akademickiego 1998/99. Uniwersytet Wrocławski z kolei, oferuje dwa stypendia językowe tego lata. Nawiązane zostały również kontakty między bibliotekami uniwersyteckimi oraz Działami Współpracy z Zagranicą obu Uczelni.

Dobre kontakty z Uniwersytetem Wrocławskim doprowadziły do przyznania tytułu doktora honoris causa tej uczelni prezydentowi Republiki Federalnej Niemiec, Romanowi Herzogowi przez Rektora Uniwersytetu, Profesora Romana Dudę, dnia 17 lutego 1998 w Auli Leopoldyńskiej. Zaproszeni na tę uroczystość zostali: Rektor Prof. Dr. Gert Rickheit, Prorektor ds. Nauki Prof. Dr. Philippe Blanchard, Pełnomocnik ds. Europy Wschodniej Prof. Dr. Helmut Skowronek, Dziekan Wydziału Chemii Prof. Dr. Helmut Wenck i Prof. Dr. Achim Müller, doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Język i kultura Polski dla cudzoziemców.

Uniwersytet Wrocławski zaoferował Uniwersytetowi Bielefeld dwa stypendia od 13 lipca do 7 sierpnia. Jedno miejsce jest wciąż jeszcze wolne. Studenci mogą ubiegać się o nie w Dziale Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Bielefeld. Na czterotygodniowym kursie języka polskiego i kultury polskiej będą prowadzone zajęcia językowe na wszystkich poziomach. Program obejmuje 116 godzin: 80 godzin kursu podstawowego i 36 godzin uzupełniających ćwiczeń z fonetyki, intonacji, leksyki, słowotwórstwa i stylistyki. Kurs składa się z bogatego programu wykładów i dyskusji, których tematy koncentrują się wokół polskiej kultury w szeroko rozumianym pojęciu, a zwłaszcza wokół kulturalnego życia Wrocławia. Uczestnicy kursu będą więc mogli skorzystać z możliwości poznania interesującej historii miasta, jak również jego współczesnego życia i źródeł. W ramach kursu przewidziane są trzy całonocne wycieczki: dwie na Dolny Śląsk oraz jedna do Częstochowy.

"Bielefelder Universitätszeitung, nr 193"

Głos w dyskusji:

Akademia Medyczna czy Wydział Lekarski Uniwersytetu

Bardzo ciekawy i "na czasie" był wywiad z Rektorem Uniwersytetu Wrocławskiego Prof. Romanem Dudą zamieszczony w "Gazecie Uczelnianej" z marca br. Kiedy kilka lat temu Uniwersytet Jagielloński w Krakowie wchłonął tamtejszą Akademię Medyczną, przez środowiska akademickie, szczególnie medyczne, przetoczyła się fala dyskusji. Również wieści nadchodzące z Krakowa budziły zainteresowanie i, co tu dużo mówić, niepokój. Doświadczenia krakowskiej AM w początkowym okresie po fuzji były zdecydowanie negatywne. Z czasem nauczono się funkcjonować w nowych, zmienionych warunkach. Nie mogło być inaczej. Przecież kliniki będące składowymi szpitali klinicznych nie mogą działać inaczej niż działają, obojętnie w jakich to będzie strukturach. Czy będzie to szpital "akademicki" czy "kliniczny" czy też "uniwersytecki", będzie się w nim leczyć chorych tak jak na każdym innym oddziale szpitalnym. Jakość usług i ich poziom będzie zawsze zależał od możliwości, szczególnie finansowych. A w tym zakresie koledy z Krakowa nie odczuli po fuzji żadnych istotnych zmian i myślę, że tych zmian nie mogło być. Bo skąd po fuzji miałyby się znaleźć większe pieniądze na działalność. W świetle przewidywanych reform w służbie zdrowia, źródłem pieniędzy nie będzie lokalizacja w określonych strukturach administracyjnych lecz ilość i jakość zakontraktowanych usług. Paradoksalnie może się okazać, że szpitale "kliniczne" czy "uniwersyteckie" nie będą konkurencyjne dla innych szpitali. Z założenia kontraktować będą one usługi najdroższe, wysokospecjalistyczne i szybko okazać się może, że nie ma kontrahentów, bo po prostu brak jest pieniędzy na zakontraktowanie takich usług. Nie sądzę, żeby ubezpieczenia prywatne miały na to jakiś większy wpływ. Trudno spodziewać się, że np. "kasy chorych" będą kontraktować usługi podstawowe w ilości dotychczasowej z klinikami, które będą relatywnie droższe od innych oddziałów. Nie łudzimy się, że ktoś będzie się w sprawach finansowych kierował dobrem pacjenta. Każdy administrator zakontraktuje usługę tańszą, a nie jakościowo lepszą.

Celowo zacząłem dyskusję nad problemem ewentualnej fuzji z Uniwersytetem od strony klinicznej, nie wyczerpując zresztą tematu. Wydaje mi się, że ta strona "praktycznej medycyny" nie odczuje na sobie ani większych pozytywów, ani też negatywów w przypadku połączenia Uczelni. Ot, zmieni się szyld i nic więcej. Problemy zostaną te same.

Oczywiście mówiąc o połączeniu Akademii Medycznej z Uniwersytetem ma się na uwadze inne względy niż leczenie chorych w szpitalach klinicznych. Jak to nazwał Prof. Duda, chodzi o kontakt nauki "czystej" z praktyką, co niby straciły uniwersytety po odłączeniu wydziałów medycznych i rolniczych. W tym miejscu pozwolę sobie na małą polemikę z Panem Rektorem po to, by upozakładać założenia wstępne dla osiągnięcia ewentualnego celu, jakim mogłoby być ponowne złączenie Akademii Medycznej z Uniwersytetem. Różnimy się z Panem Rektorem co do oceny przyczyn wyodrębnienia wydziałów lekarskiego i weterynaryjnego ze struktur Uniwersytetu. Nie dopatrywałbym się w tym jedynie przyczyn politycznych. W owym czasie "niezależność i autorytet dużego i silnego Uniwersytetu" mogły mieć znaczenie jedynie do granic nakreślonych przez ówczesny ustrój społeczno-polityczny.

Wielkość Uczelni nie miała żadnego znaczenia dla możliwości kontrolowania i inwigilowania. Z pewnością na rzecz oddzielenia się uczelni działali przede wszystkim ci Profesorowie, którzy reprezentując bardzo specjalistyczne dyscypliny medyczno-naukowe nie widzieli możliwości ich rozwoju w ramach jednej, tak wielokierunkowej Uczelni jak Uniwersytet. Uważam, że już wtedy nauki medyczne (nie dyskutuję o innych) odeszły na tyle od nauk podstawowych, że stworzyły własną specyfikę i uzyskały pełną niezależność. Oczywiście jest fakt, że mogłyby funkcjonować nadal w ramach Uniwersytetu. I tu z pewnością zadziałyby względy ambiciozne, tendencje odśrodkowe, być może również lokalizacja. Jestem przekonany, że stało się to z korzyścią, a nie szkodą dla środowiska akademickiego. Współczesne, bardzo aktywne działania na rzecz powstania Uniwersytetów w Bydgoszczy, Opolu (może również w innych miastach) z pewnością są bardziej szkodliwe dla prestiżu środowiska akademickiego, a przecież nikt formalnie nie może tego zabronić, a najbardziej aktywni w tych akcjach są przedstawiciele środowisk akademickich. Nie zgadzam się, że wydzielone wydziały zostały zdegradowane do roli wyższych

szkół zawodowych. Akademia Medyczna tak samo jak Wydział Lekarski Uniwersytetu musi dać bardzo specyficzne wykształcenie zawodowe, bo taka jest rola tej Uczelni. W tym przypadku ukończenie wydziału uniwersyteckiego nic nie zmieni. A tak, a propos, czy wykształcenie prawnicze nie jest de facto wykształceniem zawodowym? Czy odłączenie Wydziału Lekarskiego odebrało uniwersyteckiej chemii czy fizyce możliwości bezpośredniej służby człowiekowi? To nie jest prawda. Gdyby chęci były z obu stron, to możliwości współpracy są nieograniczone. W wielu przypadkach, o ile wiem, ta współpraca jest bardzo owocna. A na pewno nie ma przeszkód formalnoprawnych, gdyż dla "czystej" nauki nie ma granic. Czy fakt oddzielenia się Akademii Medycznej i powstania we Wrocławiu kilkunastu "większych czy mniejszych szkół wyższych" spowodował cierpienie środowiska akademickiego i zubożył atmosferę intelektualną miasta? Sądzę, że jest to teza nieprawdziwa. Śmiem twierdzić, że ten fakt właśnie wzbogacił sferę intelektualną miasta, podniósł jego rangę, a z pewnością nie ucierpiało na tym środowisko akademickie. Czy Toruń ze swoim Uniwersytetem im. M. Kopernika (bodajże jedyna uczelnia w mieście) jest intelektualnym "El Dorado" i jakimś szczególnym miejscem w kraju? Chyba nie.

W tym miejscu w zasadzie wyczerpałem tematy polemiczne z Prof. Dudą. Z dalszą częścią Jego wypowiedzi w dużej mierze zgadzam się. Jest oczywistą rzeczą, że ze względów ekonomicznych należałoby zintegrować nauczanie przedmiotów podstawowych Akademii z takimi samymi na Uniwersytecie. Pytanie, czy w ramach połączonych Uczelni, czy na zasadach kontraktu? W przypadku połączenia Uczelni byłoby to oczywiście następstwo tego faktu i studenci odbywaliby zajęcia na odpowiednim wydziale Uniwersytetu. Myślę, że taka integracja możliwa byłaby również w niektórych dyscyplinach medycznych (np. fizjologia). Oczywiście sprawą byłoby wykorzystanie bazy uniwersyteckiej dla nauczania języków obcych. Są to korzyści, które przyniosłaby fuzja Akademii Medycznej z Uniwersytetem. Przynam, że odwrotnych relacji, czyli co z tego miałyby Uniwersytet, nie widzę. Z jednym zastrzeżeniem, że w nowym systemie działania służby zdrowia Kliniki nie stałyby się źródłem stałego dochodu z racji realizacji kontraktów. Ale to wydaje mi się bardzo mało prawdopodobne, choć nie niemożliwe. Teoretycznie słusze jest założenie, że duży organizm Uniwersytetu lepiej wykorzystywałby otrzymane środki finansowe. Moim zdaniem przy obecnych nakładach na naukę i służbę zdrowia będzie to w dalszym ciągu jedynie dzielenie biedy. Przy rozdziale środków zaczną się "przekonywania" co do rangi problemów, na które mają być przeznaczone. I jak tu znaleźć obiektywne kryteria, czy ważniejsze są badania językoznawców nad orientalnym dialektem, czy też patologów nad patomorfologią komórki nowotworowej?

Rozpatrując wszystkie za i przeciw połączeniu Akademii Medycznej z Uniwersytetem niepodważalny jest fakt, że dla Akademii uzyskanie statusu uniwersyteckiego byłoby podniesieniem jej rangi i prestiżu. Ideałem byłoby uzyskanie statusu Uniwersytetu medycznego - takie próby były w ubiegłych latach czynione. Może by je ponowić? Wątpię by ewentualne połączenie Uczelni miało wpływ na podniesienie rangi i prestiżu wrocławskiego środowiska naukowego. Połączenie z Uniwersytetem zapewniłoby byt Akademii niezależnie od wszelkich reform w szkolnictwie i służbie zdrowia. Uniwersytet Wrocławski mając niepodważalną rangę i miejsce w Polsce na pewno jako uczelnia będzie funkcjonować. Jednak na tym kończą się, moim zdaniem, pozytywne. Reszta to albo raczej negatywy, albo status quo, albo wielka niewiadoma. Jedno jest pewne, wszelkie przygotowania do ewentualnej fuzji wymagają wielkiej rozwagi i pozaemocjonalnego podejścia do wszystkich problemów z tym związanych. Nie może to być proces automatyczny polegający na zmianie szyldów. Musi być przeprowadzona bardzo dokładna symulacja kosztów tego przekształcenia. Musi być dokonany bilans otwarcia obu Uczelni z dokładną wyceną majątku ruchomego i nieruchomego. Muszą być opracowane propozycje odpowiednich ustaw i przepisów wykonawczych na tyle szczegółowe i opracowane w tylu wariantach, żeby móc je dostosować do ciągle zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej.

A swoją drogą byłoby żal, że nie ma już mojej - naszej "Alma Mater".

Prof.dr hab. Piotr Szyber
"Gazeta Uczelniana" A. Med., nr 8 (27)

Wrocławscy nobliści

Z Wrocławem związanych jest bezpośrednio dziesięciu laureatów Nagrody Nobla. Czterech z nich urodziło się w naszym mieście (Fritz Haber, Friedrich Bergius, Max Born i Reinhard Selten), dwóch ukończyło tutejsze gimnazjum i tutaj także studiowało (Paul Ehrlich i Otto Stern), trzech innych było wykładawcami Uniwersytetu Wrocławskiego (Theodor Mommsen, Philipp Lenard i Eduard Buchner), a jeden (Gerhart Hauptmann) był studentem Królewskiej Szkoły Rzemiosł Artystycznych we Wrocławiu.

Trzy Nagrody Nobla wrocławianie otrzymali w dziedzinie chemii. Pierwszym laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie chemii był Eduard Buchner (1860-1917). Studiował w Monachium a pracował naukowo w Tybindze i od 1909 roku we Wrocławiu. Zajmował się chemią fermentacyjną, co doprowadziło go do stwierdzenia, iż fermentacja alkoholowa nie jest wywołana czynnościami życiowymi komórek drożdżowych, lecz działaniem enzymu zymazy. Za odkrycie to w 1907 roku otrzymał Nagrodę Nobla. Zmarł w czasie I wojny światowej w następstwie ran odniesionych na froncie w Rumunii.

W 1918 roku Nagrodę otrzymał Fritz Haber (1868-1934), syn wrocławskiego kupca, absolwent Gimnazjum św. Elżbety, który studia uniwersyteckie odbył we Wrocławiu i Berlinie. Habilitował się i tytuł profesora otrzymał w Wyższej Szkole Technicznej w Karlsruhe. Pracował nad metodą syntetycznej produkcji amoniaku, za opracowanie której uhonorowany został Nagrodą Nobla. W czasach hitlerowskich w 1933 roku wyemigrował do Szwajcarii, gdzie po roku zmarł.

W 1931 Nagrodę w dziedzinie chemii przyznano Friedrichowi Bergiusowi (1884-1949), synowi właściciela fabryki chemicznej w Złotnikach. Studiował on we Wrocławiu i Lipsku. W Karlsruhe był współpracownikiem Fritza Habera. W latach 1911-1913 zatrudnił się jako docent w Wyższej Szkole Technicznej w Hanowerze oraz był współpracownikiem Zakładów I.G. Farbenindustrie. Pracował nad metodą uwodornienia węgla, za którą otrzymał Nagrodę Nobla. Po dojściu Hitlera do władzy wyemigrował z Niemiec i zmarł w Buenos Aires po II wojnie światowej.

W 1908 roku Nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny przyznano Paulowi Ehrlichowi (1854-1915). Był synem kupca ze Strzelina. Ukończył wrocławskie Gimnazjum św. Magdaleny. Studiował we Wrocławiu, Strasburgu, Freiburgu i Lipsku. Ordynował w berlińskiej klinice uniwersyteckiej Charite i uważany był za twórcę nowoczesnej biologii patologicznej. Prowadził badania nad działaniem trucizn na organizm ludzki. W 1898 roku przeniósł się do Frankfurtu nad Menem, gdzie zajmował się leczeniem surowicami. W 1906 roku odkrył preparat arsenowy salwarsan, pierwszy skuteczny środek używany przeciwko kile. Otrzymał za to Nagrodę Nobla. Zmarł w 1915 roku w Bad Homburg.

Trzy Nagrody przyznano w dziedzinie fizyki.

Pierwszą z nich w 1903 roku otrzymał Philipp Leonard (1862-1947), profesor uniwersytetów w Kolonii, Heidelbergu i Berlinie. Począwszy od 1894 roku wykładał we Wrocławiu. Był przeciwnikiem Alberta Einsteina. Leonard badając zjawisko luminescencji i zjawisko fotoelektryczne zewnętrzne ustalił, że energia fotoelektronów nie zależy od padającego światła. Za odkrycie to przyznano mu Nagrodę Nobla.

W 1943 roku Nagrodę Nobla otrzymał Otto Stern (1888-1969) urodzony w Żorach. Od 1892 roku mieszkał we Wrocławiu, gdzie

ukończył Gimnazjum Św. Jana i studiował na miejscowym uniwersytecie. Po uzupełniających studiach we Freiburgu i Monachium został asystentem Alberta Einsteina i współpracownikiem noblistów: Maxa von Laue i Jamesa Francka. Od 1921 roku był profesorem w Rostocku, a później w Hamburgu. Po dojściu Hitlera do władzy wyemigrował najpierw do Szwajcarii, a później do USA. Pracował w Pittsburgu nad bronią nuklearną. W 1946 roku przeszedł na emeryturę, a w 1969 zmarł w Berkeley.

Trzecim wrocławskim noblistą w dziedzinie fizyki był Max Born (1882-1970). Był synem uniwersyteckiego profesora anatomii. Studiował we Wrocławiu, Heidelbergu, Zurichu, Getyndze i Cambridge. W 1915 roku został profesorem fizyki teoretycznej na Uniwersytecie Wrocławskim, w 1919 we Frankfurcie nad Menem, a w 1921 w Getyndze. W 1926 roku wspólnie z Pasqualem Jordanem rozwinął matematyczną teorię mechaniki kwantowej. W 1933 roku wyemigrował z Niemiec do Anglii. Do ojczyzny powrócił w 1953 roku i w rok później otrzymał swoją spóźnioną Nagrodę Nobla. W 1957 roku brał udział w proteście przeciwko używaniu fizyki do celów zbrojeniowych. Zmarł w Getyndze. W 1991 roku Wrocław uhonorował go, nadając jego imię jednemu z placów.

Dwie Nagrody Nobla przyznano wrocławianom w zakresie literatury.

Pierwszą z nich otrzymał w 1902 roku Theodor Mommsen (1817-1903), syn duchownego z Garding, absolwent Uniwersytetu Kolońskiego. Historyk, prawnik, filolog, był wieloletnim rektorem Uniwersytetu Berlińskiego. Od 1854 roku wykładał we Wrocławiu, gdzie wydał "Die Rechtsfrage zwischen Cäsar und dem Senat" (1857) i "Geschichte des römischen Münzwesens" (1860). Występował jako przeciwnik Bismarcka. Wspólnie z P. Meyerem rozpoczął wydawanie "Codex Theodosianus". Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury otrzymał za monumentalną, pięciotomową "Historię Rzymu" (1902). Umarł w 1903 roku w Charlottenburgu.

Nagrodę w dziedzinie literatury przyznano także w 1912 roku Gerhartowi Hauptmannowi (1862-1946). Był synem właściciela hotelu w Szczawnie Zdroju. Uczył się we wrocławskiej szkole realnej przy pl. Teatralnym, a w latach 1880-1882 był studentem Królewskiej Szkoły Rzemiosł Artystycznych. Później studiował w Akademii Drezdeńskiej oraz na uniwersytetach w Lipsku i Berlinie. Był doktorem honorowym kilku uniwersytetów i laureatem wielu nagród. Pisał liczne powieści i dramaty zarówno w stylu romantycznym, jak i naturalistycznym. W 1892 roku odbyła się premiera głośnych "Tkaczy", a w 1911 "Szczerów". W 1922 roku we Wrocławiu zorganizowano festiwal sztuk Hauptmanna. Po dojściu Hitlera do władzy wydano zakaz publikacji jego utworów. Z tego też powodu z okazji 80-lecia jego urodzin, odbył się we Wrocławiu w 1942 roku jedynie skromny jubileusz. Zmarł w 1946 roku w Jagniątkowie koło Jeleniej Góry.

W 1994 roku Nagrodą Nobla w dziedzinie ekonomii nagrodzono Reinharda Seltena (ur. 1930), syna wrocławskiego księgarza. Studia odbył we Frankfurcie nad Menem, a profesurę otrzymał najpierw w Berlinie, a później w Bonn. Zajmował się analizą równowagi w teorii gier niespołowych (poker i szachy). Nagrodzono go wspólnie z Amerykanami Johnem Harsanyi i Johnem Nasheimem.

W 1994 roku w gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego odsłonięta została tablica pamiątkowa, poświęcona pamięci wrocławskich noblistów.

Za Życiem Akademickim 4/98

Nowe państwowe uczelnie

Wczoraj w Warszawie w MEN wiceminister edukacji Jerzy Zdrada wręczył czterem rektorom akty powołania wyższych szkół zawodowych w Elblągu, Koninie, Legnicy i Nowym Sączu. Poprzednio taki akt uzyskał rektor z Tarnowa, a jutro odbierze go rektor uczelni z Jeleniej Góry. Oznacza to, że sześć nowych państwowych szkół zawodowych rozpocznie działalność, a rektorzy będą się starali tak zorganizować swoje uczelnie, by nowy rok akademicki rozpoczęły one w październiku. MEN szacuje, że na pierwszy rok przyjętych zostanie około trzech tysięcy studentów. Nowe szkoły otwierają następujące specjalności zawodowe: Państwowa Wyższa Szkoła w Elblągu: 1. systemy, maszyny i

urządzenia energetyczne, 2. technologia budowy maszyn, 3. j.polski, 4. edukacja wczesnoszkolna, 5. j.niemiecki, 6. j.angielski; Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze: 1. j.polski, 2. pedagogika opiekuńcza z wychowaniem fizycznym, 3. elektrotechnika i telekomunikacja; Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie: 1. praca socjalna, 2. finanse i zarządzanie organizacjami, 3. gospodarka regionalna, 4. edukacja wczesnoszkolna, 5. wychowanie fizyczne z gimnastyką korekcyjną, 6. j.niemiecki, 7. j.angielski; Wyższa Szkoła Zawodowa w Legnicy: 1. zarządzanie przedsiębiorstwem, 2. administracja publiczna, 3. służby publiczne; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu: 1. edukacja matematyczna z wychowaniem fizycznym, 2. edukacja matematycz-

na z wychowaniem muzycznym, 3. edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, 4. j.angielski, 5. j.niemiecki, 6. administracja i finanse sektora publicznego, 7. ekonomika turystyki, 8. edukacja matematyczno-fizyczna, 9. edukacja matematyczno-informatyczna; Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie: 1. j.polski, 2.

j.niemiecki, 3. j.angielski, 4. j.francuski, 5. wychowanie fizyczne z gimnastyką korekcyjną, 6. matematyka z informatyką, 7. chemia stosowana, 8. elektrotechnika z elektroniką.

Za Rzeczpospolitą, 1.07.98r.

DYPLOMY DLA SŁUCHACZY UNIWERSYTETU TRZECIEGO WIEKU

W Poszukiwaniu zaginionego oblicza starości

“Nie jest prawdopodobne, aby natura, która wszystkie poprzednie okresy doskonale przeprowadziła, niby akt pięknej sztuki, zlekceważyła, jak niepoprawny poeta, jego ostatni akt”

/Cyceron/

W dniu 18 maja roku akademickiego 1997/98 odbyło się uroczyste zakończenie zajęć słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku, jego pierwszej edycji w nowej siedzibie, którą jest Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. W uroczystości wziął udział Prorektor prof.dr hab. Władysław Dynak. Wśród słuchaczy, obecnie liczących 254 osoby, najstarsza słuchaczka liczy 84 lata, najmłodsza 43. W ciągu dwóch semestrów zrealizowano 26 wykładów, wygłoszonych przez pracowników uczelni wrocławskich, głównie profesorów. Obejmowały one problematykę medyczną, historyczną, psychologiczną, prawniczą. Cennym uzupełnieniem programu wykładów były zajęcia w powołanych sekcjach zainteresowań, które obejmowały: chór, kabaret, klub dyskusyjny, sekcję literacką, turystyczną, naukę języka niemieckiego: dla początkujących i zaawansowanych, kronikarską, plastyczną, zielarską, miłośników zwierząt, wreszcie sekcję wzajemnej pomocy. Dyskutując, bawiąc się, śpiewając, wędrując ze studentami UTW, odnosi się wrażenie, że “jesień życia” jest integralną, ani lepszą, ani gorszą częścią życia ludzkiego, odznaczającą się, podobnie jak każdy z wcześniejszych okresów swoistymi ograniczeniami, możliwościami i zadaniami. Człowiek w “trzecim wieku”, czego dowodzą działania UTW, może pozostać aktywny intelektualnie, fizycznie i psychicznie, może rozwijać swoje zainteresowania, utrzymywać kontakty towarzyskie, realizować swoje marzenia i tym samym samego siebie. Doświadczenia UTW dowodzą słuszności fundamentalnego założenia andragogiki, mówiącego o możliwościach rozwojowych człowieka przez całe życie. Obserwując słuchaczy UTW można za prof. Kępińskim powtórzyć, że “podobnie jak jesień może być najpiękniejszą porą roku, tak i starość może być najlepszym okresem życia, a to co się w ciągu życia przeżyło daje poczucie “rzetelnego dzieła”.

Kierownik UTW
dr Walentyna Wnuk

Uroczyste wręczenie dyplomu ukończenia studiów
w Uniwersytecie Trzeciego Wieku

Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku na uroczystości
zakończenia roku akademickiego 1997/98

15-LECIE CHÓRU UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO “GAUDIUM”

Chór Uniwersytetu Wrocławskiego GAUDIUM obchodził w tym roku 15-lecie swojego istnienia, powstał bowiem w maju 1983 roku. Założony przez śpiewaków działającego w latach 60. Chóru studenckiego Uniwersytetu, obecnie skupia amatorów śpiewu z całego środowiska akademickiego Wrocławia. Najmłodszy członek zespołu są jego rówieśnikami - mają 15 lat, najstarsi są już na emeryturze. Jest to chór mieszany, a co ciekawe w jego składzie są pary małżeńskie, siostry, bracia, a także rodzice z dziećmi.

Od początku swego istnienia Chór GAUDIUM koncertował około 300 razy w kraju i za granicą, m.in. w Niemczech, we Francji, w Grecji, w Czechosłowacji, na Węgrzech i w Austrii, prezentując muzykę a capella oraz wielkie formy oratoryjne. Repertuar zespołu obejmuje muzykę od dawnej po współczesną, kompo-

zytorów polskich i obcych.

Ważniejsze osiągnięcia chóru to srebrny medal w Atenach w 1992 roku i dwa brązowe dyplomy w Budapeszcie w 1995 roku, występy na Europa Cantat, wielokrotny udział w Międzynarodowym Festiwalu Wratislavia Cantans i Festiwalu Barbórkowym, udział w I Festiwalu Chórów Uniwersyteckich w Poznaniu, cykl koncertów prezentujących polską muzykę patriotyczną, nagrania dla telewizji Polskiej. Od trzech lat chór bierze udział w tradycyjnym Koncercie Wielkopostnym organizowanym pod patronatem Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola specjalnie dla środowiska akademickiego, wykonując związane z tym okresem liturgicznym dzieła oratoryjne.

Chór ma na swoim koncie wykonania następujących dzieł oratoryjnych: “Stabat Mater” G. Rossiniego, “Angelus” W. Kila-

ra, IX Symfonia L. Beethovena, "Requiem" L. Cherubinięgo, "Harnasie" K. Szymanowskiego, "Stabat Mater" J. Haydna, "Msza G-dur" F. Schuberta, "Liturgia Św. Jana Złotoustęgo" A. Greczaninowa. Tradycyjnie uczestniczy w uroczystościach uniwersyteckich oprawiając muzycznie inauguracje roku akademickiego, nadania doktoratów honoris causa (m.in. dla Vaclava Havla i dla prezydenta Niemiec Romana Herzoga), Święto Nau-

ki Wrocławskiej, spotkania oplatkowe, itp.

Przez prawie 10 lat chór pracował pod kierunkiem swojego założyciela i dyrygenta Mieczysława Matuszczaka. Obecnie dyrygentem i kierownikiem artystycznym zespołu jest Alan Urbanek, z którym od sezonu 1996/97 współpracuje drugi dyrygent - Jolanta Szybalska-Mateczak.

VIII WROCLAWSKIE SYMPOZJUM BADAŃ PISMA

Ósme międzynarodowe Wrocławskie Sympozjum Badań Pisma zorganizowane przez Katedrę Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego odbyło się we Wrocławiu w dniach 17-19 czerwca 1998r. pod przewodnictwem prof.dr hab. Zdzisława Kegla, kierownika Katedry Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Sympozjum odbyło się pod patronatem JM Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego prof.dr hab. Romana Dudy.

Konferencja była poświęcona problematyce dowodu z ekspertyzy dokumentów, a zwłaszcza pisma rękęnego. Dała ona możliwość poznania się z aktualnymi trendami w dziedzinie badań dokumentów. Tematem wiodącym sympozjum była problematyka aktualnych metod stosowanych przez fałszerzy i najnowszych możliwości wykrywczych oraz problematyka związana z dokumentem, szczególnie kwestiami dotyczącymi pojęcia dokumentu w procesie karnym i kryminalistyce, znaczeniem dowodowym poszczęólnych dokumentów, mocą dowodową ekspertyzy pisma rękęnego, granicom opiniowania przez biegłego, zagadnieniom kryminologicznym, a w szczególności zjawiskom przestępstw przeciwko dokumentom w nowym kodeksie karnym.

W obradach uczestniczyło 120 osób, specjalistów nie tylko z dziedziny kryminalistycznych badań dokumentów, lecz także wybitnych znawców problematyki kryminologii i procedury karnej.

Dzięki obecności na sympozjum specjalistów z innych państw (Austrii, Czech, Litwy, Meksyku, Niemiec, Rumunii, Słowacji, Ukrainy, Włoch), możliwe było poznanie problemów dotyczących rozwoju ekspertyzy pisma w tych krajach, a także specyfiki fałszerstw oraz możliwości identyfikacyjnych i zabezpieczających fałszowanych dokumentów. Spośród uczestników krajowych obecni byli prawie wszyscy specjaliści zatrudnieni w Katedrach i Zakładach Kryminalistyki uniwersytetów. Przybyła również większość specjalistów zatrudnionych w odpowiednich komórkach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W trakcie trwania sympozjum wygłoszono 40 referatów. Większość z nich dotyczyła nowej problematyki w ramach kryminalistycznych badań dokumentów. Prawie wszystkim towarzyszyła żywa dyskusja. Referaty zostaną opublikowane w "Materiałach VIII Wrocławskiego Sympozjum Badań Pisma" pod re-

JM Rektor prof. Roman Duda otwiera obrady VIII Wrocławskiego Sympozjum Badań Pisma

dakcją Zdzisława Kegla.

W trakcie trwania sympozjum odbywała się wystawa połączona z prezentacją specjalistycznego sprzętu optycznego warszawskiej firmy PRECOPTIC pokazująca możliwości praktycznego wykorzystania tegoż sprzętu w badaniach, dokładnej obserwacji dokumentów (m.in. wielofunkcyjne mikroskopy, techniczne kamery video, programy komputerowe), dokumentowaniu badań.

Sympozjum to jest jedynym w Europie Środkowej organizowanym we Wrocławiu cyklicznie co dwa lata, począwszy od roku 1983. Następne – IX Wrocławskie Sympozjum Badań Pisma przewidziane jest w 2000 roku, na które już teraz zapraszał w imieniu organizatorów Pan prof. dr hab. Zdzisław Kegel.

Sponsorami naszego sympozjum byli również: mgr Tadeusz Głuszczyk, prezes Zarządu Banku Zachodniego S.A., mgr Kazimierz Wolczaski, prezes Zarządu Sp. z o.o. "Art Hotel", mgr Maciej Lamparski, dyrektor IV Oddziału Kredyt Banku PBI S.A.

Grzegorz Rusek (Wydział Chemii UWr.),
Rafał Cieśla (Katedra Kryminalistyki,
Wydział Prawa i Administracji UWr.)

STANOWISKA

Stanowisko nr XVIII-3/98 Senatu Akademickiego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 17 czerwca 1998r. w sprawie polityki finansowania szkolnictwa wyższego do władz wykonawczych i ustawodawczych RP

Pan
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Marszałkowie Sejmu i Senatu RP
Prezes Rady Ministrów RP
Minister Edukacji Narodowej

Ostatnimi laty senaty uczelni akademickich kilkakrotnie dawały wyraz swojemu zaniepokojeniu sytuacją materialną szkolnictwa wyższego w Polsce. Z tą świadomością w parze szła gotowość do podejmowania dodatkowych wysiłków i wyrzeczeń dla sprostania edukacyjnym oczekiwaniom społecznym, które całą mocą ujawniły się po 1989 roku w odra-

dzającej się Ojczyźnie.

Swoj głos dołączaliśmy także i my, w poczuciu odpowiedzialności za dobro wspólne. Ale dziś, w sytuacji ogromnych wyzwań edukacyjnych, z jakimi młode pokolenie Polaków będzie musiało się zmierzyć w integrującej się Europie z jednej strony i z drugiej, w obliczu pogłębiającej się z roku na rok zapaści finansowej nauki i nauczania w kraju, sam niepokój to za mało. Palącą potrzebą jest radykalna zmiana polityki finansowania szkolnictwa wyższego.

Senat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie pragnie tym Adresem do najwyższych władz ustawodawczych i wykonawczych Rzeczypospolitej Polskiej wspomóc tendencje reformatorskie.

Wszystkie proste rezerwy zostały wykorzystane. Pracując w tych samych budynkach i salach wykładowych, przy ilościowo tej samej kadrze dydaktycznej, kształcimy dziś blisko trzykrotnie więcej studentów niż w roku 1989!

Środowiska akademickie wyłącznie o własnych siłach zreformowały

system kształcenia wyższego w Polsce i otworzyły go na integrującą się Europę. Oferujemy dziś młodym ludziom ciągłość kształcenia na poziomie licencjatu, magisterium i doktoratu na wielu kierunkach, według zreformowanych programów nauczania, kompatybilnych już w większości ze standardami Unii Europejskiej. Potrafimy kształcić nowoczesnie, efektywnie i... tanio. Wychowanie jednego studenta w Polsce kosztuje średnio trzykrotnie mniej niż w krajach "dwunastki". Nauczaliśmy się poważnie gospodarzyć każdą złotówką, przekazaną nam z budżetu i do których dwu złotych dotacji, dorzucić jedną, zarobioną przez siebie.

Inwestowanie w rozwój uniwersytetu należy do najbardziej opłacalnych inwestycji. Nie ma tu jednakże miejsca na szybkie, spektakularne sukcesy, które politykom przysparzają popularności. Są to zawsze inwestycje długo- i średniookresowe. Może dlatego nie uzyskują wsparcia "świata politycznego", choć wielu wybitnych polityków wywodzi się z tej szczególnej wspólnoty, jaką jest uniwersytet.

Dalsza skrywana lub jawna, komercjalizacja uniwersytetów jako efekt świadomej polityki Państwa wobec szkolnictwa wyższego, musi spotkać się ze stanowczym oporem społeczności akademickiej. Wołamy głośno, jedynym głosem: NON POSSUMUS !!!

Nie możemy dłużej milczeć. Dalej w ustępstwach nie pójdziemy! Bo pójdzie dalej, oznacza zaprzeczenie idei uniwersytetu, kupczenie dyplomami, przedkładanie ilości nad jakość, zgodę na patologię, postępującą degradację i pauperyzację środowiska akademickiego. A w konsekwencji brak perspektyw dla Polski!

Zwracamy się do senatów uczelni akademickich w Polsce do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich o poparcie naszego stanowiska, o solidarny, środowiskowy lobbying na rzecz zmiany polityki finansowej państwa wobec szkolnictwa wyższego.

Przewodniczący Senatu Akademickiego UMCS

Rektor

(-) prof. dr hab. Kazimierz Goebel

Do wiadomości:

Adresaci

2. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego
3. Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich
4. Senaty wszystkich uniwersytetów w Polsce.

**Stanowisko nr XVIII-2/98 Senatu Akademickiego
Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie z dnia 17 czerwca 1998r.**

W sprawie algorytmu podziału dotacji na działalność dydaktyczną Uczelni

Od 1992r. dotacja MEN na działalność dydaktyczną jest rozdzielana na Uczelnie przy pomocy odpowiednio modyfikowanego corocznie algorytmu. Zasada ta w pierwszych latach funkcjonowania była przychylnie przyjęta przez środowisko akademickie jako droga do obiektywizacji rozdziału środków finansowych.

Sposób konstrukcji algorytmu i coroczna jego modyfikacja doprowadziły do uzewnętrznienia się zjawisk negatywnych.

Są nimi: 1. Oparcie algorytmu jedynie na kryteriach ilościowych. 2. Niestabilność kryteriów prowadząca do manipulacji danymi statystycznymi uruchamia procesy dostosowawcze "pod algorytm"- nie wynikające z naturalnych procesów rozwojowych Uczelni.

Senat UMCS uważa, iż nadszedł czas weryfikacji zasad rozdziału dotacji na działalność dydaktyczną w szkołach wyższych.

Zmiany winny iść w kierunku stabilizacji kryteriów, uwzględnienia w większym stopniu długofalowych zadań Uczelni. Nowe zasady algorytmu winny preferować w większym stopniu kryteria jakościowe i dynamikę rozwoju kadry, warunki oferowane studentom (sale wykładowe, laboratoria, biblioteki).

Algorytm nie powinien premiować praktyk przyjmowania na studia kandydatów w ilościach przekraczających możliwości kadrowe i organizacyjne Uczelni.

Senat UMCS zdaje sobie sprawę, że głównym problemem dla wyższych Uczelni nie jest sam algorytm, lecz skąpość środków do podziału. Mając nadzieję na wzrost dotacji w latach przyszłych zwracamy się do Ministra Edukacji Narodowej o podjęcie prac prowadzących do opracowania nowych zasad rozdziału środków obowiązujących przynajmniej przez okresy kadencji władz rektorskich.

Przewodniczący Senatu Akademickiego UMCS

Rektor

(-) prof. dr hab. Kazimierz Goebel

**Kalendarz inauguracji nowego roku akademickiego 1998/99
w uczelniach Wrocławia i Opola:**

Lp.	Uczelnia	Data i godzina	Miejsce
1.	Akademia Ekonomiczna	30 września 1998r. godz. 11.00	sala własna
2.	Uniwersytet Wrocławski	1 października 1998r. godz. 8.30 msza św. godz. 10.00 - inauguracja	Aula Leopoldyńska
3.	Wyższa Szkoła Oficerska	2 października 1998r. godz. 9.00	sala własna
4.	Akademia Rolnicza	2 października 1998r. godz. 10.00	Aula Leopoldyńska
5.	Uniwersytet Opolski	2 października 1998r. godz. 11.00	sala własna
6.	Politechnika Opolska	5 października 1998r. godz. 10.00	sala własna
7.	Akademia Wychowania Fizycznego	5 października 1998r. godz. 11.00	Aula Leopoldyńska
8.	Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna	5 października 1998r. godz. 12.00	sala własna
9.	Akademia Medyczna	6 października 1998r. godz. 11.00	Aula Leopoldyńska
10.	Politechnika Wrocławska	8 października 1998r. godz. 11.00	sala własna
11.	Akademia Muzyczna	12 października 1998r. godz. 11.00	Aula Leopoldyńska
12.	Akademia Sztuk Pięknych	12 października 1998r. godz. 11.00	Aula Leopoldyńska
13.	Papieski Fakultet Teologiczny	17 października 1998r. godz. 9.00 msza św. godz. 10.30 - inauguracja	sala własna

KOMUNIKAT

Dział Nauki informuje, że z dniem 31 lipca br. upływa kolejny termin składania wniosków do KBN-u o przyznanie projektów badawczych. Zainteresowanych zapraszamy do Działu Nauki w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰ od każdego poniedziałku do piątku.

**"PRZEGLĄD UNIwersYTECKI" MOŻNA NABYĆ
W CENIE 1 ZŁ W:**

- klubie Uniwersytetu Wrocławskiego;
- punkcie sprzedaży "Najary" przy Auli Leopoldyńskiej;

egzemplarze bezpłatne dla pracowników do odebrania w Dziekanatach UW.

**PRZEGLĄD
UNIwersYTECKI**
Pismo Uniwersytetu Wrocławskiego

Redaktor: KAZIMIERA DĄBROWSKA, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl.Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław, tel. 402-212, fax 402-232

Przygotowanie do druku i druk: VOLUMEN, ul. Różyckiego 14, 51-612 Wrocław
tel. 0601 70-36-10